

Fransızlar Hataya asker getiriyorlar

Ermeni çeteleri meydan okuyorlar, Alevî şeyhini vurdular ve.. Türkleri katliâm için propagandaya başladılar

Antakya da da tescil bu sabahtan itibaren başladı, Fransa notamızın cevabını bugünkü kabine toplantısında tesbit edecek

Hatayda endişeli vaziyetler her saat daha ağır ve tehlikeli bir hal almakta devam ediyor

Büyük Şef

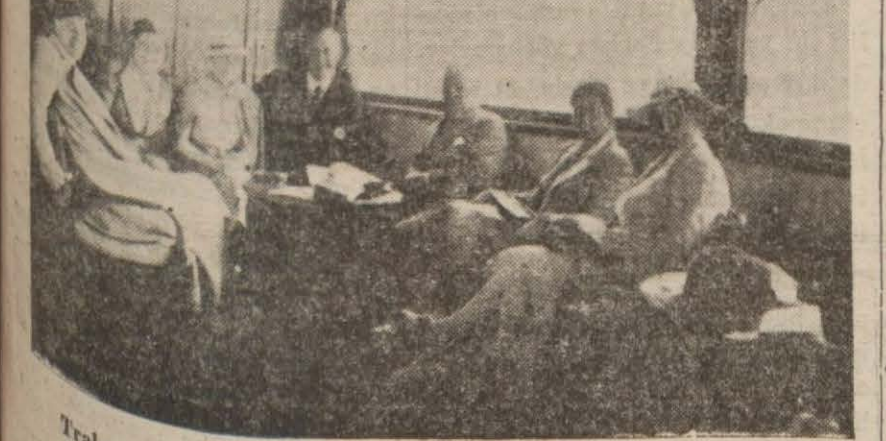
Dün Vali konağında çalıştıktan sonra Şirde ve denizde bir tenezzüh yaptılar

Mersin 23 (Son Telgraf) — Mersin ve civarı en büyük ve en sevinçli günlerini yaşamakta herdevamıdır. Halk gece, gündüz sokaklara dökülmekte, neşe ve sevinçlerini ızhâr için her dakika büyük önderi beklemekte ve Atalarını her an çılgınca alkış-lamaktadırlar.

Büyük Şef dün akşam Silifke beldesindeki Viranşehir hara-mına kadar bir tenezzüh yap-tılar, sonra tekrar vali konağı-na dönmek bir müddet daha ga-lata müteakiben Meşe mo-torile denizde bir gezinti yap-tılar, saat 20 de konağa dönmüş-lerdir.

Ticaret filomuza hâlis Türk adile ve yepyeni tekne ile katılan Trak'ın ilk seferi

Galatada, Mudanyada, Bursada tezahürat yapıldı. Ve deniz Bank umum müdürü Yusuf Ziya Öniş nutuk söyledi

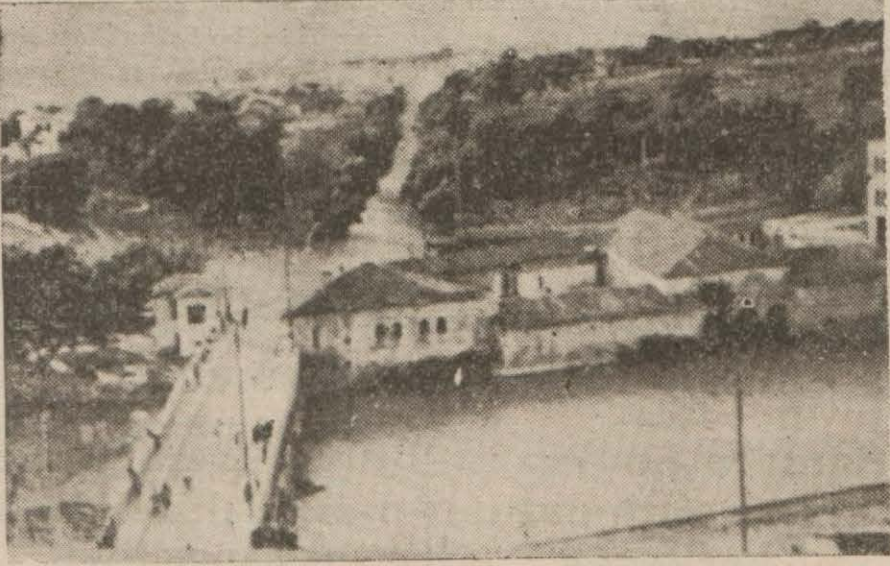

Trak vapurunda dünki gezintiye iştirak edenlerden bir köşe

Almanya'da yaptırılan milli posta binalarından Trak, ilk seferini dün kalabalık bir davetli kütlesinin

Enteresan bir muvaffakiyet Tevkifhaneye eroin sokaclar yakalandı

Zabıtamız bu mühim muvaffakiyeti iltmam için yeni hâdiseler ve izler üzerinde yürüyor (Yazısı altıncı sahifemizde)

Türk Hataydan bir manzara: Antakya Köprübaşı

Adana 23 (Hususi muhabirimiz-den, makineye verirken) — Hata-yın merkezi olan Antakya'da bu gün tescile başlanmıştır. Tescil için dört büro çalışmaktadır. İskende-runda ve diğer muntakalarda Fran-sızların Türkler aleyhinde göster-dikleri terörün Antakya'da da ne dereceye kadar kendini göstereceği bu akşama kadar belli olabilecektir.

Fransız istihbarat zabıtları başta olmak üzere bütün müstemlekeçiler intihabda Türklerin reylerini kulla-namamaları için akla hayale sığm-

yan birçok tedbirlere başvurdıkları gibi Türkleri ve Alevîleri:

— İntihabı size kaybettireceğiz, ondan sonra da kanınızı içeceğiz.

Diye tehdit etmekte ve tescil bü-rolarına gitmekten meneylemekte-dirler.

Bu tedhiş ve fesad hareketlerinin neticesidir ki, bugüne kadar tescil yapılan muntakalarda ancak 8518 Türk reyin istimal edebilmek salâ-hiyeti almıştır. Gayri Türk anasır ise 988 adet rey tefevvukuna sahip görünmektedirler. Halbuki, tazyik ve tehdit yapılmayıp ta Türklerin tescil bürolarına serbest müracaat-larına imkân verilmiş olsaydı lââ-kal 7-8 bin rey sahibi Türk kayde-dilmiş olacaktı.

Fransızların Antakya'da da aynı plâna başvuracaklarından şüphle-etmemek yerinde olacaktır.

FRANSA YARIN CEVABINI VERİYOR

Ankara 23 Hususi Muhabirimiz-den) — Fransız Hariciye Nazırı ya-rın Paris Büyük Elçimize Hatay (Devamı 6 ncı sahifede)

Avrupanın siyasî havasındaki ağır-lık dün kısmen zail oldu

Bu hususda ingilterenin azimkârane hareketi müessir bir rol oynamış

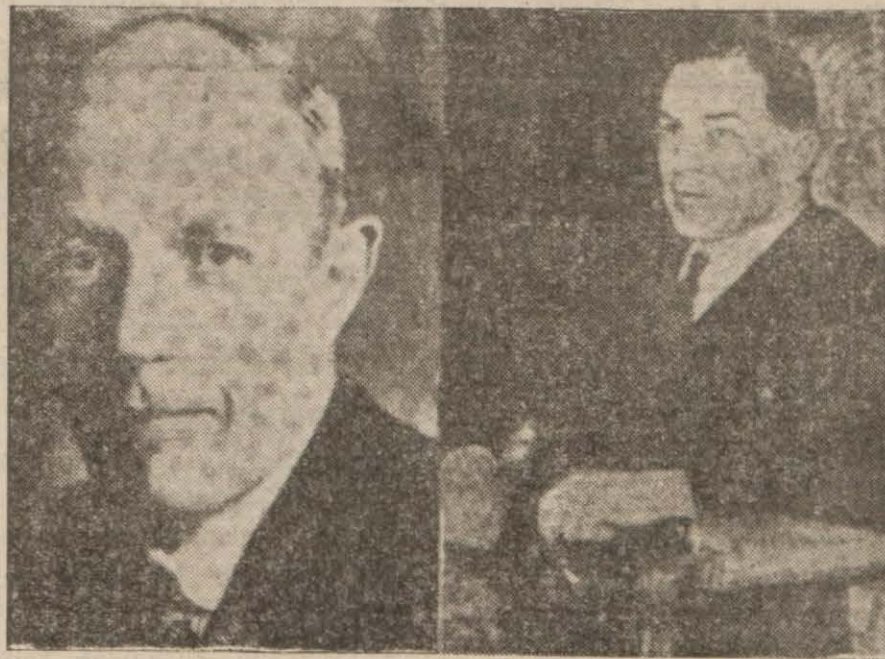
Hâdiselerin istismar edilmemesi için İngilizler Çe-koslovakyaya müşahidler göndermeyidüşünüyorlar

Çekler, Alman hududundaki bir köprüyü berhava etmeğe teşebbüs ettilerse de muvaffak olamadılar

Polonyada :

Sağlarla sollar Arasında Arbede

Varşova 23 (A.A.) — Polonyanın mukaddes şehri olan Çensotova'da bir arbede olmuştur. Sağ cenah par-tilerine mensub 3000 talebenin zi-yareti esnasında çıkmış olan bu ar-bede neticesinde iki kişi yaralan-mıştır. Bu talebe, General Fran-ko'ya göndermek istedikleri bir levhayı takdis ettirmek istemişler, Bu sırada kendileriyle sol cenah ta-raftarları arasında bir arbede çık-mıştır.

Orta Avrupadaki nazik vaziyet üzerine pazar olmasına rağmen dün akşama kadar çalışan ve muhtelif kimselerle görüşen İngiliz Hariciye Nazırı Lord Halifaks ve başmüşavir Van Sittar

Berlin 23 (A.A.) — Dün akşam si-yasi havada ağırlık biraz daha zail olmuş gibi idi. Hükûm sürmekte o-lu umumî intiba, Alman hükûmeti-nin ihtilâflara mâni olmak için çok müteyakkız olması lâzım gelmekte olduğu merkezindedir.

Montag gazetesi, Çekoslovakya-da Avrupanın sağını tehlikeye soka-cak şekilde komünist ve marksist tahrikâtı yapılmakta olduğundan bahsetmektedir. Bu delil evvelce Avusturyada Şuşniç aleyhinde kul-lanılmış idi.

Bir teşebbüs... Berlin 23 (A.A.) — Cumartesi gu-nü saat 12 ile 14,10 arasında bir ta-kım Çek askerleri Alman arazisin-de Bernhard vadisinde kâin tahta bir köprüyü berhava etmeğe teşebbüs etmişlerdir. Bu arazi Çek arazisi istikametine doğru Thaya nehrini (Devamı 6 ncı sahifede)

Hükûmetçiler yüksek Pire-ne dağlarında ilerliyorlar

İhtilâlcıların Fransa ile hükûmetci İspanyanın irtibatını kesmek için yaptıkları hareketler akim kalıyor

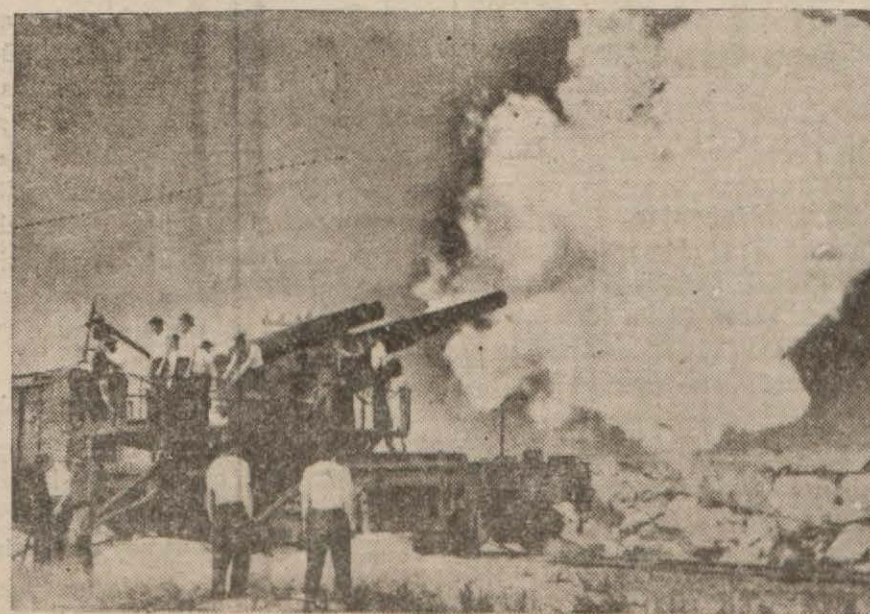
Barselon 23 (A.A.) — Cumhuri-yetçiler mühim miktarda topçu kuvvetleri ve tankların himayesin-de olarak yüksek Pirene muntaka-sında hatlarını ileriye götürmeğe muvaffak olmuşlardır.

Frankistler bu noktada cumhuri-yetçilerin Fransa ile irtibatını kes-meğe teşebbüs etmekte idiler.

Cumhuriyetçiler mühim sevkül-ceyş noktaları ısgal etmeye mu-vaffak olmuşlardır.

Çinliler

Mukabil bir taar-ruzla geçmeğe hazırlanıyorlar (Yazısı altıncı sahifemizde)

Hükûmetçilerin son sistem toplarla mücehhez bir kıt'asının ihtilâlcilere karşı açtıkları şiddetli bir top ateşi

Romanlarımız

- 1 — İztirab çocuğu — Etem İzzet Benice —
- 2 — Onu ben boğdum — İskender Fahreddin —
- 3 — Sultan Aziz ve gözdeleleri — Sami Karayel —

1 Haziranı bekleyiniz

Yine kadın yüzünden :

Güzel kıza yalnızba-sına malik olmak için...

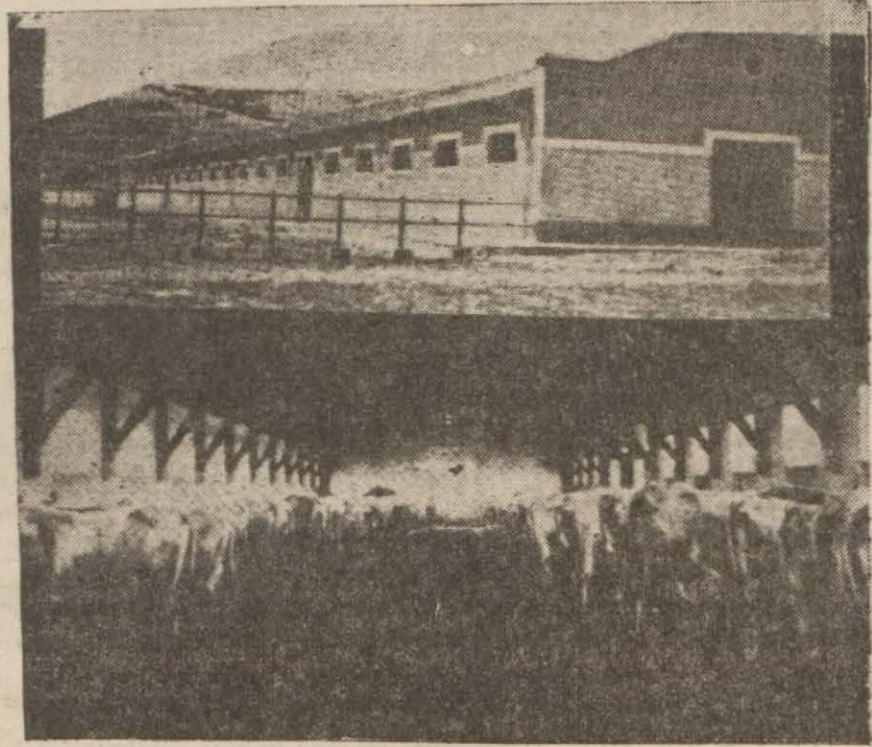
DÜN SILIVRIKAPIDA BİR CİNAYET İŞLENDİ

Dün Silivrikapıda çok feci bir ci-bağında 3 numaralı evde oturan 16 nayet olmuştur. Topkapıda Tepe - (Devamı 6 ncı sahifede)

Trakya'da tereyağ fabrikaları açılacak

Temiz ve ucuz yağ elde edebilmek bu fabrikaların faaliyetine bağlı

Bu gün piyasada ucuz ve temiz yağ bulmak niçin imkânsızdır?

İnanlı inekhanesinin içinden bir görünüşü

Kaç türlü tereyağ vardır? Tereyağ neye derler? Tereyağın tarifi... Bütün bu suallere cevap vermek mümkün değildir. Eğer fiyatları göre, tereyağın tasnif yapmak lâzımdır. Birkaç nevi tereyağ olduğunu görürüz.

Birinci derecede tereyağın kilosunu 180 kuruştur. Bunu satanlar bu tereyağın evsafını şu suretle tarif ediyorlar: «İnek sütünden günlük tereyağ diye... Bu yağ hastalara ve çocuklara mahsustur». Bu son cümle, 180 kuruşa satılan tereyağ paketlerinin üzerinde yazıdır. Bu ifadeye göre, hastalara ve çocuklara mahsus diye bir tereyağ nevi olduğunu anlıyoruz.

İkinci derecede tereyağ yine inek sütünden yapılan ve az taze olan yağdır. Bunun da kilosunu 160 kuruştur.

Üçüncü derecede tereyağın kilosunu 140 kuruştur. Bu tereyağ koyun sütünden yapılan yağdır. Dördüncü derecede gelen tereyağ, buğday sütünden yapılan yağdır. Bundan daha aşağı yağda da beşinci derecede yağ demek lâzımdır ki, bunun da kilosunu 100 kuruştur.

Demek oluyor ki, fiyatları göre, tereyağ neveleri beş çeşide ayrılabilir. Bu tasnife göre, mesele tanımlanmış halledilmiş değildir. Bu-
hakkında Alman ekalliyeti namına söz söyleyerek Almanların kabul edebileceği asgari şartları sekiz maddede belirlemiştir. Bu arada Çekoslovakya'nın Fransa ve Sovyet İttifakı'na misalini feshetmesini de istiyor. Bundan sonra Henlein Londra'ya giderek İngiliz devlet adamlarıyla temas etti ve sonra Berlin'e uğradı. «Halis inek yağından, hastalara ve çocuklara mahsus diye kilosunu 180 kuruşa satılan tereyağda bile, vejetalin yağı vardır. Bunu tahkik etmek kolaydır. Perakende suretile tereyağ satanların ekserisi Ya-lova ve Bursadan bir miktar tereyağ tedarik ederler, bu halis tereyağın içine vejetalinden başka, kuyruk yağı koyanlar bile vardır. Küçük paketlerin ekserisi mahlut yağlardır. Bu yağlar, yaza günleri hiç dayanmaz, soğuk hava dolabından başka bir yerde, bu yağları muhafaza etmek güçtür. Derhal erir. Aradan bir iki gün geçtikten sonra yağ bozulur. Zehir gibi bir hale girer. Bu yüzden midesini bozanlar çoktur. Kış mevsiminde, bu gibi yağlar daha çok dayanır, şimdi bu izahattan sonra ben size şu sualleri soruyorum. Kaç türlü tereyağ vardır? Tereyağın nasıl tarif etmeli? Biz de bu suali belediye iktisat müdürlüğüne soruyoruz.

Buraya kadar, kahvaltılık tere-

yağlarından bahsettik. Yemeklerde kullanılan tereyağlardan bahsedecek olursak çok uzun sürer. Çünkü o kadar karışık yağlar vardır ki, bunları bir tasnife tâbi tutmak için, bir iki günlük yazı yazmak kâfi değildir. Bunun için karışık yağ yapan imalâthanelerde tetkikat yapmak lâzımdır.

NE YAPMAK LÂZİM?

En son sual budur. Ucuz ve bol miktarda tereyağ yemek için ne yapmalıyız? Geçenlerde Trakya'dan gelen umum müfettişlik erkânından bir zatın söylediklerini buraya aynen yazıyoruz:

— Trakya'nın muhtelif yerlerinde, süt ve yağ santralleri kurulmaktadır. Bu santrallerde, o miktarda tereyağın mandıralarındaki sütler toplanacak, tasnif edilecektir. Aynı zamanda süt santrallerinde yağ fabrikaları kurulacaktır.

Trakya umum müfettişi general Kâzım Dirik, bu mesele hakkında tetkikler yapmaktadır. Yakında Trakya'nın muhtelif yerlerinde süt, peynir, tereyağ fabrikalarının kurulduğunu göreceğiz, o zaman piyasada tereyağ sahtekârlığı kendiliğinden ortadan kalkmış olacaktır.

H. A.

500 Yunan Sporcusu

500 kişiden ibaret bir sporcu kafilesinin haziranın 10 unda Edirne'ye geleceklere haber alınmıştır. Misafir sporcular, şehrin tarihî yerlerini, eski eserlerini görüp geziciler ve Edirneli sporcularla bir atletizm müsabakası ve bir de maç yapacaklardır.

Edirneli talebe ve sporcuların mürekkebi bir kafiye de bir müddet sonra iadei ziyaret maksadıyla Yunanistan'a gidecektir.

Yatağın içinde doğrulmak istiyorum. Omuzlarımdan bastırıyor, baskıyor.

— Suad!...
— Cına!...
— Seni uyandırdım, affet beni.
— Ne var Cına hasta mısın?
— Hiçbir şeyim yok Suad... Yağının kenarına oturmama müsaade eder misin?

Yorgana çekerek şiltenin yanına yer hazırlıyorum. Karyolaya, ayakları sarmak üzere işliyorum.

Onu adama kadar getiren sebebini cür'etkâr cesaretini düşünüyorum.

Marelli ile, yazıhanesinde konuşmamızı, bir karara bağlayamadık. Ben elinden kurtuluş olmadığımı anladımca, birkaç gün düşünmek için müsaadesini istedim.

— Pekî!...

Demeğe mecbur oldu.

Bir Daire

İç turizm

Dış propaganda

Memleketi tanıtmaya mecburuz. Amerikaya kadar açılmaya ve uzağa gitmeye lüzum yok. Bir hudut ötemizde, iki sınır dışarımıza kadar tanıtmaya mecburuz. Bilmeliler ki hız ve inkişaf için, Kalkınıyoruz. Yapıyoruz. Hem de her şeyi yeniden ve baştan başa. Fakat bunu yaparken kendi kendimizi de bilmiye, öğrenmiye, tanımaya ihtiyacımız var.

Bir hudut ötede, hattâ, bir ipilik fabrikasında ağzını hayranlıkla açıp

— Ya a a a a a ...

Diyan Türk vatandaşını bilmedir ki, kendi memleketinde ipiliğin de, ipeğin de en muhteşem fabrikaları vardır ve.. orada görüldüğü Türkiye'de göreceğimizin yanında sünenin sünepi kâfir. Fakat, bunun için Bursa'ya, Kayseri'ye, Gemlik'e, Nazilli'ye gitmiş olmak, yalnız gitmek değil oradaki kombinaları görmüş bulunmak ta lâzım. Bunu ona gösterecek olan iç turizmdir.

Ne yazık ki; her şeyimiz var, yalnız bu iki şeyimiz yok; iç turizm, dış propaganda.

BURHAN CEVAD

Sayfiye Yerlerinde

Ev kiralari sebebsiz yere yükseliyor

Bir iki senedenberi sayfiye yerlerine rağbet artmıştır. Evvelce bir çok kimseler bazı zaruretiler ve bilhassa sayfiye yerlerinde kiralarmın pahalılığı dolayısıyla yaz, kış, şehirde oturuyorlardı. Bunun neticesi olarak sayfiye yerlerinde ev kiralari düşmüştü.

Kiralari ucuzlayınca halk tekrar yazın sayfiye yerlerine taşınmaya başlamış ve bu defa da semt semt ev kiralari yehiden pahalılaşmaya başlamıştır. Evvelâ Adalar pahalılaşmış ve müteakiben Kadıköy'den itibaren Bostancıya kadar ev kiralari bir hayli yükselmiştir. Buna mukabil Boğaziçi ölmekte devam etmiştir.

Fakat geçen sene Boğaziçi de canlanmış ve bundan cesaret alan ve sahipleri bu sene kiralari ateş pahası yapmışlardır. Şirketî Hayriyenin kolaylıkları halkın Boğaza rağbetini arttırırken ev kiralarmın da yükselmesine sebep olmuştur.

İngiliz gazetelerinin memleketimiz hakkındaki dostane neşriyatı

İngiliz gazeteleri, 17 tarihli fırka içtimanda Başvekilimiz Celâl Bayram beyanatını mevzuu bahsederek çok dostane yazılar yazmakta dırlar.

Ezcümle «Taymis» gazetesi de bu münasebetle neşrettiği bir makalede:

«Türkiye hükümeti bütün yakın şarkta ve Balkanlarda sulh âmilidir.» demektedir.

Bırakmadı. Villaya beraber döndük. Otomobilimiz kapı önünde durduğu zaman, Cına, merdivenleri ikiye uğur atlayarak bize doğru koştu.

Bana hissettirmemeğe çalışmasına rağmen gene kızın:

— Ne haber!

Der gibi babasına gözleriyle işaret ettiğinin farkına varmakta gecikemedim.

Marelli de:

— İşler yolunda!

Manasını ifade eden bir şekilde başını salladı.

Cına, bana utangaç nazarlarla bakıyordu. İhtimal babasının her şeyi öğrenmiş olması, ikimizin yannda bir gene kız hicabı tevli ediyordu.

Geç vakte kadar bahçede oturduk. Yemektan sonra biraz havadan, sudan konuştuk. Üçümüzde de bir durgunluk vardı. Bilhassa ben Cına ile yalnız kalmak-

TAKAS

Ticaret ve kiling anlaşması olan memleketlere mal nasıl gönderilecek?

Mer'iyet mevkiine giren yeni talimatnamede çok mühim esaslar var

Aramızda ticaret ve kiling anlaşması olan memleketlerle takas muamelesinin nasıl yapılacağını gösteren 2/4009 kararnamenin ta dil olunan son şeklini göstermek üzere 2 talimatname hazırlanmıştır. Her iki talimatname de mevki tatbika konulmuştur. Mühim esasları bulunan birinci talimatnameye göre aramızda ticaret ve kiling anlaşması olan memleketlerle yapılacak takas muamelâtı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından, alâkadar anlaşmalarındaki aksine mevcut hükümler müstesna olmak üzere, aşağıdaki esaslar dahilinde tedkik ve intaç olunacaktır.

Türkiye menşeli mallarla, Türkiye ile ticaret anlaşması mevcut olan bir memleket menşeli mallar arasında takas muamelesi yapmak isteyenler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına izhar ve tabettirilecek alâkadarların talebine amade bulundurulacak ve aşağıdaki esasları ihtiva edecek bir talebname ile adı geçen bankanın en yakın şubesine müracaat edeceklerdir.

Talebnamayı veren firmanın ünvan ve adresi, ihracat ve ithalat yapacak firmaların adresleri, ithal ve ihrac edilecek malın nevi, sınırı, miktarı mahall mahall tasrih edilmek suretile F O B ve Ç İ F kıymetleri, takas muamelesinin hangi anlaşmaya istinaden yapılacağı.

Cumhuriyet Merkez Bankası bu şartlar içinde verilecek talebname meleri mer' mevzuata uygun olacakları takdirde teşkil edecek ve her bir talebname için anlaşma hükümleri ve cari kiling taahhülleri dairesinde kayıd ve hesap muamelesi yapılacaktır.

Talebnamayı veren firma, ihracat veya ithalâtın lâkal birini belirtmekle mükelleftir. Diğer muamele başka firma veya firmalar tarafından yapılacak ise, bu cihet talimatnamede ayrıca tasrih edilecektir. Talebnamede badiyeten gösterilen ihrac malı, bilâhare değiş-tirilemeyecektir.

Takas yolu ile ithal edilecek mal: A) 2/7005 sayılı kararnamenin 2 inci maddesi hükümlerinden istisna edilen memleketlere ise, talebname de bunun nevi, cinsi, miktarı ve kıymeti gösterilmeyebilir. Bunlar badiyeten tasrih edilmis olsa dahi bilâhare fiili ithal muamelesine başlanmazdan önce, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına, alâkadarların müracaatı üzerine de-ğistirelilebilir.

B) 2/7005 sayılı kararnamenin 3 üncü maddesi hükümlerine tâbi tutulan ülkeler menşeli ise;

1) Anlaşmanın serbest ithalat listesine dahil bulunuyorsa, yukarıki (A) fırsakısı hükümleri mucibince hareket edilir.

2) Anlaşmanın kontenjaner listesinde dahil bulunuyorsa; alâkadar, talebnamesini teşkil ettirmiş olduğuna dair, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından alacağı bir mektubla, kontenjanı ayıracak salâhiyyetli gümrük makamına müracaat ederek kontenjan tahsis edilmesini istiyecektir.

Bu suretle tahsis olunacak kontenjan, keyfiyetin kontenjan sahibine tebliği tarihinden itibaren ya bir ay zarfında bilfiil ithalat yapılmak suretile kullanılacak veya hadduda bir ay içinde mukabil ihracat yapılmadığı salâhiyyetli gümrük makamı nezdinde tevsi olunmak suretile alâkadar lehine alıkonacaktır.

İHRACATTAN EVVEL İTHALÂT NASIL YAPILACAK?

Talimatnameye göre mal bedeli tamamen ve nakden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yatırılacak şartile, ihracattan önce ithalat yapılabilir. İhracat ve ithalat aynı firma tarafından yapılacak şartile nakid yerine asgari iki milyon lira sermayeli milli bir bankadan alınmış teminat mektubu verebilir.

Takas muameleleri talebnamesinin teşkil tarihinden itibaren âzami bir sene zarfında, icabeden vesikalarla da Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına ibraz suretile intaç ve ikmal olunacaktır.

Küçük Değirmen Sahipleri Şehrimizden Ankaraya bir hey'et gönderdiler

Küçük değirmen sanayii sahipleri namına bir heyet evvelki gün Ankaraya gitti. Heyet azaları büyük değirmen sanayii karşısında müşkül vaziyete düştüklerini söylemekte ve Maliye Vekâletinden bazı temennilerde bulunmaktadır.

Edirne'de mekteb-liler bayramı

Edirne kız muallim mektebi ve erkek lisesi talebeleri orta okul ve diğer mektepler gençleri, evvelki gün Söğüdü mesiresinde toplanarak hep bir arada bayram yapmışlardır. Burada talebelere bir kuzu ziyafeti de verilmiştir.

Güzel Edirnemizin genç ve gürbüz kız talebeleri erkek kardeşleriyle beraber akşama kadar muhtelif eğlencelerle eğlenmişler, spor hareketleri yapmışlardır.

Spor müsabakalarında birinci gelen kız ve erkek talebelere kıymetli mükâfatlar tevzi olunmuştur.

HALK FİLOZOFU

Boynuzlu

Dünkü gazetelerde bir kadının «Boynuzlu bir çocuk doğurduğunu ve hemen öldüğünü» okudum müteessir oldum. Teessürümü izah edersem bilmem bana hak verecek misiniz? Boynuz bazı maddi, özü gibi hayvanlara hilkatin hediye ettiği bir süstür. Boynuzlu bir manda, boynuzlu bir keçi hiç bir zaman boynuzlu bir adam gibi hakaret mânasına gelmez.

Bir adama «haycan» demek hakaret ise «boynuzlu» tabiri daha müthiş bir hakaret ve tezyif manası taşıyor. Neden?

Gerçi hiçbir hayvan boynuzlu olarak doğmaz, sonradan hâsıl olur. «Boynuz kulaktan sonra çıkar ama, kulağı geçer.» derler. Gazetelerin yazdığı bu boynuzlu nızadın pek anlayamadım anma herhalde havadis kıymeti boynuzunun vaktinden evvel çıkmasında olacaktı. Bu çocuk boynuzsuz olarak dünyaya gelseydi gazete sütunlarına sonradan «boynuzlu» diye geçseydi herhalde davalık bir iş olurdu muhakkak.

Ben «boynuz» silâh olarak kullanan erbabi tezyife ötedenberi pek sinirlenirim. Bir adama «hayvan, eşek, kuyruklu, tüylü veya dört ayaklı demek «boynuzlu» demekten daha daha zayıf küfür telâkki edilmiştir.

Bu da hilkatin boynuzlu bir adam yaratması: sudan ileri geliyor sanıyorum. Eğer aramızda arizi ve başkaları tarafından takılmış boynuzlarla değil hilkatin hediyesi olarak hakiki boynuzlu olarak yaratılmış insanlar mevcut olsaydı böyle tabirin hakaret makamına kullanılmasına imkân kalmazdı. Burunlu, bıyıklı, sakallı insan gibi.

İşte bunun içindir ki bu çocuğun yaşamayıp ölüvermesine müteessir oldum. Çocuğun ana babasının bu doğum veya bu ölüm hakkında ne düşündüklerini bilmem ben, bu tabirin selâmeti namına ölmesini istemem.

HALK FİLOZOFU

Birimizin derdi Hepimizin derdi

Yerlimalarımıza suikast yapmağa yetenler şiddetle cezalandırılmalıdır

Dün matbaamıza bir «kariimiz geldi. Tesviyeci ustası ve Halid isminde olan bu vatandaş yıllarca Amerikada bulunduğunu ve öz vatanına avdet ederek halen Amerikada öğrendiği malûmatla burada «yerli tesviye âletleri» yapıp satmak suretile hayatını kazandığını ve Eyübsultanda oturduğunu söyledikten sonra şikâyetini şu suretle anlattı:

— Amerikada lâstik ayakkabılarla alıştığım için burada da lâstik ayakkabı giyerim. 6 gün evvel Kapalıçarşıda «B...» isminde bir adamın dükkânından 160 kuruş vererek ayakkabı aldığımı gördüm. Bu keten ve altı lâstik ayakkabıları aldım. Fakat lâstiklerin altı, daha 6 gün bile geçmeden yarıldı. Ayakkabı ikiye ayrıldı. Bu lâstikler yerli bir fabrikamın mamulâtıdır. Sahibi bir Türk vatandaşlığı olduğu için ismini teşhir etmek istemiyorum. Fakat imal olunan lâstikler o kadar fevca ve dayanıksız yapılmıştır ki 6 gün bile dayanmadan parçalanıyor. Bizim gibi işçi ve sanatkârların parasına yazık değil mi?... 6 günde bir 160 kuruş vererek lâstik ayakkabı nasıl alalım?... Tekmil yerli malların dayanıklılığı ve güruk mal olarak halkın aldatılmaması hususunda Ticaret Odasının ve İktisad Vekâletinin tedbir almalarını rica ederim.»

Son Telgraf: Muhterem kariimiz anlatmış bu hâdise, yerli mallarımıza suikast demektir. Lâstik bir ayakkabı 6 günde nasıl parça parça olur?... Halkı yerli mal almaktan soğutacak olan bu kabil çürük ve dayanıksız imalât kat'iyen müsaade olunmamasını ve müteaccirlerin şiddetle cezalandırılmalarını alâkadarlardan ehemmiyetle rica ederiz.

(Devamı var)

DELİ GÖNLÜM

YAZAN NUSRET SAFA COŞKUN

EDEBİ ROMAN: 131

— Buna kanunî engeller de var. Ben Türküm, o İtalyan. Tabii yeterince ayrı.

— Bunlar halledilebilir. Hali mümkün olduğunu ben de biliyorum. Fakat itiraz için akla gelen her bahaneyi ileri sürmek mecburiyetinde kalmıyorum.

Çok müşkül mevkideyim. Hayır, diyerek kestirip attıyorum. Evet te diyemem. Kollama iki müsavir kuvvet, iki ayı itikamete doğru çekiyor beni.

Fakat hiçbir tarafa çarpılmıyacağım muhakkak.

Marelli yalnız gözlerle bana bakıyor. Ne kadar üzüldüğünü anlıyorum.

Hiç olmazsa, benim bu şursuz arzulara, kararlara takılmamam lüzum!

Son gece

Bir hissi kablet ve bir arzu...

Gözlerimi yüzümden dolaşan sıcak bir nefes, dudaklarıma değen nemli bir temasla açtım.

Cına'larda misafirim. Geceyarısı...

Çit yok... Oda kapısının açıldığını nasıl da duydum?

Halbuki uyukum çok hafiftir. Camdan içeri vuran ayışığında tanıyorum onu...

Cına...

İstanbul, üç çağın yekdiğerinin eteğini tuttuğu bir şehirdir.

İSTANBUL PARASIZ VE PLÂNSIZ DA GÜZELLEŞEBİLİR.

Prost plânını bitirirse, belediye bu plânı tatbik edecek dünyalık elde ederse yıllardanberi eski model bir manto ile yırtık bir etekliği hâlâ sürükliyen şehrimiz son moda bir truakar giyecek, parası bol, bir acuze gibi güzellik enstitüsünde buruşukluklarını gerdirecek, makyaj yapacak, yüzüne bakılır hale gelecektir.

Yazan: Nusret Safa COŞKUN

Bir dostum söylüyordu. Mecmua da mı okumuş, duymuş mu bilmiyorum, üç şey münakaşasız güzelmış:

Para,
Kadın,
Ve... İstanbul...

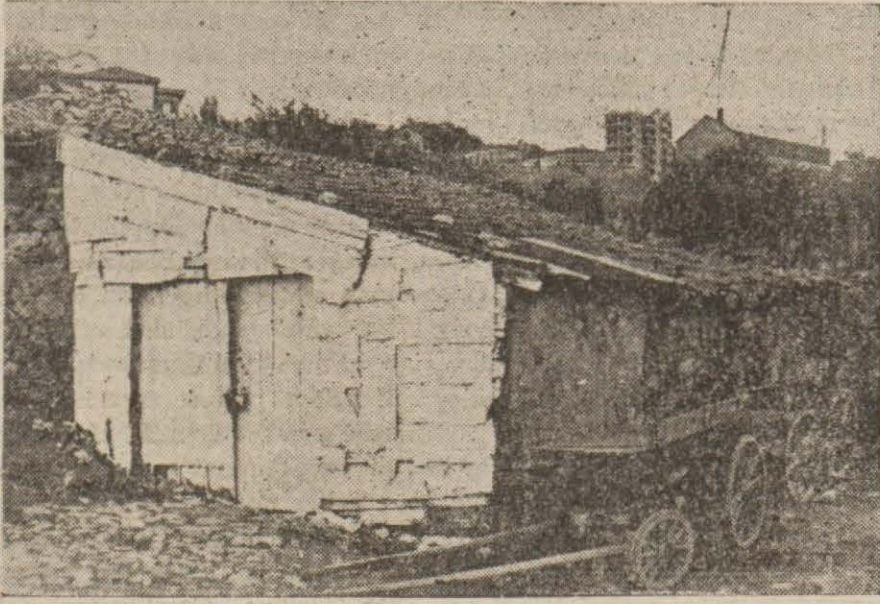
İlk ikisinin güzelliğini maalesef münakaşasız kabul etmiye imkân yok, çünkü; paranın iğrençleştiği, kadının kaknemleştiği ve ikisinin de güzel vafına her vakit lâ-yık olmadıkları çok kereler vâkidir.

Fakat üçüncünün, yani, İstanbul'un en derbider halinde uile, yine kendisine has bir güzellik taşıdığını hangimiz inkâr edebiliriz? Her güzelle kolay kolay vurulmayan müşkülpeşent Nedim bile:

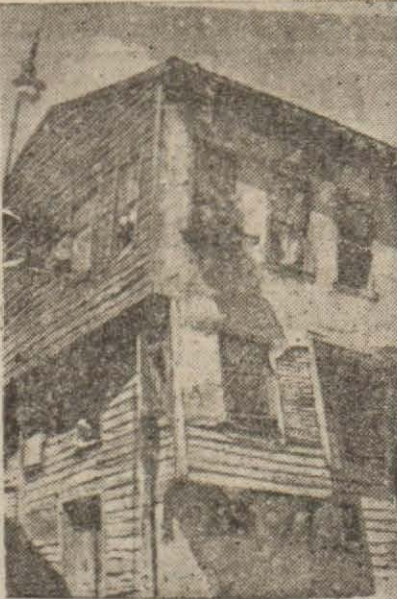
**Bu şehri Stambul ki, bimsi bahadır
Bir sengine yekpare .Acem mülk'i fedadır.**

Diyor.

Nedim, İstanbulu 1938 de görsen di, İstanbulun bir sengine, yekpare bir Acem mülkünü feda eder miydi? Bunu ederdi, şeklinde tahmin biraz gülünç olur, amma bütün kirine, pasına, hurpanılığına, pasaklılığına rağmen yine Mis İstanbul, dünya şehirleri arasında en güzellerinden biri dir. Mübalâga saymazsanız en birincisidir de, diyebiliriz. Maamafih, bilmiyoruz. İstanbulu herkese bu derece şirin gösteren belki de bu derbider, kendinden geçmiş halidir. Bazı güzellikler vardır ki, perişan, dağınık ve derbederken hoştur. Meselâ, uykudan yeni kalkmış güzel bir kadını gözünüzün önüne getiririz; saç baş dağınık, uyku mah

KURUNUOLÂ

KURUNUVUSTA

da satacak ve dileğimizi yerine getireceğiz.

Tez vakitte, bütün güzelliklerin ve meziyetlerin yekdiğerile kucaklaştığı şehrimize iadei âfiyet temenni ederek, biz de düşündüğümüzü söyleyelim.

Esasen maksadım, İstanbul için bir methiye kaleme almak değildir. Gülli tarife ne hacet... Yalnız, dikenlerin budanması cümlemin maksududur.

İstanbul üç çağın, Kurunu ulâ, Kurunu vusta ve asrı hazrın elele tutuştuğu bir şehirdir.

İstanbul içinde ve bir saatlik bir seyahat müddetince bu üç çağı da bir arada görmek mümkündür. Ka-bul etmek lâzım gelir ki, İstanbul çok iptidai bir şehirdir. Daha doğrusu İstanbul, hiç tahsil ve terbiye görmediği halde, bunu meharetle örtmesini ve zevahiri kurtarmasını bilen bir insana benzer. Vakia arasında pot kırarsa da bu husustaki becerikliliğini itiraf etmek gerekir. Vapurla şehre girerken kendinizi pekâlâ Newyork limanına dahil olmuş addedebilirsiniz.

Gözünüzün önünde muhteşem manzaralı bir şehir uzanır. Sırtların üzerindeki yüksek binalar önünüzde parmak kaldırır. Fakat rıhtıma ayak basar basmaz bu tesir derhal kaybolur. Bozuk yolları, intizamsız seyrüseferle iptidai bir Şark şehri-le başbaşa kalırsınız.

İmar plânının tatbik imkânları bulununcaya kadar, ilk iş olarak göz önünde bulunan yerleri bir düzene sokmak, bilhassa seyyahların geçtiği yolları; meydanları tanzim etmek lâzımdır. İşin en fena tarafı, inadına bütün görülecek şeyler, şehrin en sapa sentlerinde ve rıhtıma en fena şekilde bağlanmış yerlerde dir. Meselâ Süleymaniye camine giden yollar ve etrafındaki Buhara ile Semerkandi andıran köhne dekor... Kâriye camii yolu...

Hele bilmem Kumkapı ile Sirkeci arasındaki tren güzergâhını gör-dünüz mü? Burası şehrin yüz karasıdır. İlk çağı bile utandıracak bir gerilik, renkli kominezonlar dantelli kadın dizlikleri ve tamamen temizlenmemiş, lekeli çocuk kirlileri lesembollenmiştir.

Burasını kaldırıp, şehrin ve memleketin şerefi namına surların dışına atacak hayır sahibi, heykeli dikilmiye hak kazanmış bir vatandaşı

Yıldızeliinde Cinayet

Sivas, (Hususî) — Yıldızeliinde feci bir cinayet olmuş, Banaz köyünden Ahmet Demir adında bir adam, hisesi olduğunu iddia ettiği bir başkasının arsası üzerine ev yap-mak istemiş bu yüzden bir kavga çıkmıştır. Arsanın sahibi, Ahmet Demiri kama ile karından yarala-mıştır. Barsakları dışarıya fırlayan yaralı biraz sonra ölmüştür. Katil yakalanmıştır.

İngiliz Scontlarının kâğıt yürekleri

Gelecek neslin insanî hislerini arttırmak, faziletini yükseltmek istiyen İngiliz Dcoul'leri çok güzel bir şey düşünmüşler:

Bütün dünya Dcoul'larına kâğıd-dan yapılmış yürekler gönderiyor-lar.

Bu yüreklerin üzerinde: «Tefev-vühata karşı mücadele edelim...» veya: «Hiç bir millet aleyhinde söz söylemiyim...» Yazılıdır.

Bundan başka, herhangi bir mil-let hakkında fena söz söylendiğini işiten Dcoul'lara, bu sözü söyli-yenlere birer yürek vermelerini tavsiye ediyorlar.

Bu miniminicik kâğıd yürekler, insanlar arasında münafereti, kin ve nefreti izale edecek mi, dersi-niz?...

Bir mezarda 3 iskelet

Edirne orta mektebile belediye a-rasındaki yolun tamiri sırasında E-dirnerde bir ağaç altında tarihi bir mezar bulunmuştur. Bu mezar için-de 3 iskelet çıkmıştır. Bu mezarın hangi tarihe ve kimlere aid olduğu henüz anlaşılamadığından bu hu-susta tetkikat icra olunmaktadır.

Güzel artistle anasını

Tehdid eden haydud

Bir tünel bileti sayesinde yakalandı.

Artist Yoland Yoldi

Geçen Martın 4 üncü günü sabahı saat 10 da, sinema artistlerinden Yoland Yoldi, Pontiyö sokagındaki apartmanında doktorunu bekliyordu. Kâji jalındı. Doktorun geldiğini zannederek kostü. açtı.

Ve elleri tabancalı iki kişi ile karşılaştı.

— Haydi! Çabuk paraları, elmas-ları... Ses çıkarayım deme. Yoksa...

Genç kadını, korku ile: «İmdat!» diye bağırarakıştı. Fakat, müteca-vizlerden biri suratına bir yumruk indirdi. Yere yuvarladı. Arkadaşı,

olur. Şehre giren yabancıların ilk nazarda şehir hakkında, tam numa-ra 100 üzerinden bize sıfır verdirecek derecede bir facia sahnesini an-dıran bu manzara, aynı zamanda gözlerimizin zevkinden şüphe etti-recek kadar da bayağıdır.

İstanbulun öyle yerleri var ki, Milâttan 900 seneye evel kurulan bu şehir, belki o zaman bile bugünkü bazı mahalleri kadar iptidai değildi.

Bir şehri imar yalnız para mese-

Az gittim, uz gittim. Dere, tepe düz gittim. Nihayet onu geniş yapraklı bir çınarın gölgesinde nargile-sini tokurdattırken buldum. Kaşları çatık, seyrek sakallarının arasına parmaklarını sokmuş, çenesini kaşı-yordu. Bu somurtkan yüzde, ne şef-kat ve merhamete, ne gölmiye isti-dat yoktu. Korka korka yaklaştım. İçimde garip bir ürperme vardı. Göz

leri dağ yoluna dikilmiş, dalgındı. Bu gözlerde istigraktan ziyade kine-benzer bir şey vardı ki, tarif edile-bilmesi hemen hemen diyebilirim ki imkânsızdır. Ben ömrümde hiç bir gözde bu mânânın eşini okumuş değildim. Çapraşık ve acayip harfler le yazılmış kalın ciltli bir kitap gi-bi heceleme istediğim bu gözlerde ki mâna. Tarif etmiş sayılmazam bi-le korkunçtu diyeceğim...

Bir defa daha seslendim. Döndü, gözlerini gözlerime dikti ve uzun u-zun baktı bana. Bu bakışta demin-kindin farklı bir mâna varsa eğer ona biraz da hiddet karışmış deme-liyim.

Nesli munkarız olmuş bir vahşi hayvan sesini andırır bir sesle:

— Tanımıyorum seni. Dedi.

Anlattım. Uzak, çok uzak yerden geldiğimi, elinde asâ, sırtında abâ bir derviş olduğumu kendisiyle gö-rüşmek istediğimi korka korka an-latmaya çalıştım.

Kaşları daha çok çakıldı. Suratı daha çok asıldı. Dudaklarını istihfaf ve istihkarla bükerek:

— Dervişbedendiş. Dedi ve yer gösterdi, gömeldim. İlâve etti:

— Evlât! dedi. Ne istersin ben-den? Gardinyan mısın? Akıl doktoru mu? Açık söyle. Ben sizden kaç-mak, sizden uzak kalmak için terki-yardıyar eyledin de böyle yadelle-re geldim. İnsücinin ayak izi, olmi-yan bu dağ başında ihtiyari ikamet eyledim. Ne istersin benden? Dedi.

Hiddeti arttıkça yükselen sesi ve korkunçlaşan gözlerine bakmaya ce-saret bulamadan mırıldanırken tek-rarlamak istedim:

— Sizin için diyorlar ki....

— Diyorlar ki katildir. Karısını ve çocuğunu boğarak timarhaneye ve hapishaneye girmiş, ipten, kazık-tan kurtulmuş bir keratadır değil mi? Evet o benim. Fakat ben o de-ğilim. Amma bunu cemyete anlata-mazsın. Yirmi beş sene demir par-

yanındaki odanın bir gürlüğü geldiğini işitti, içeri girdi. Artistin anası-nın telefon etmiye çalıştığını gö-r-dü. Zavallı yaşlı kadının kafasına yediği yumruğun tesirle yatağın üzerine düştü, bayıldı.

Bu sırada kâji çaldı. Doktor gelmişti. Haydutlardan birisi:

— Sus, ses çıkarma...

Dedi. Kimse cevap vermeyince doktor çekildi. gitti.

— Ne taraftan gitti?...

— Pontiyö sokağından...

— O halde biz, aksi cihetten ka-çalım...

İki haydut buldukları paraları, elmasları alıp kaçtılar.

Az sonra, genç artist karakola müracaatla vak'ayı anlattı.

Zabta, apartmana geldi. Tahki-kata başladı. Ve Şarl Mason adlı bir sabıkalı bir arkadaşıle beraber apartmanın etrafında dolaştıkları-nı öğrendi.

Hırsızlardan birisi, artistin ana-sile uğraşırken bir tünel biletini ye-re düşürmüştü. Zabta bu biletin ü-zerindeki parmak izlerinden hırsı-zın Mason olduğuna kanaat getirdi ve kendisini tevkif etti.

Kan'da bulunan Matmazel Yoldi Parise davet olundu. Ve hırsızlarla müvacehe edildi. Ve derhal kendile-rini tanıdı.

Hırsızların i- vkihaneye iade olundu.

lesi değildir. Biraz zevk işidir de...

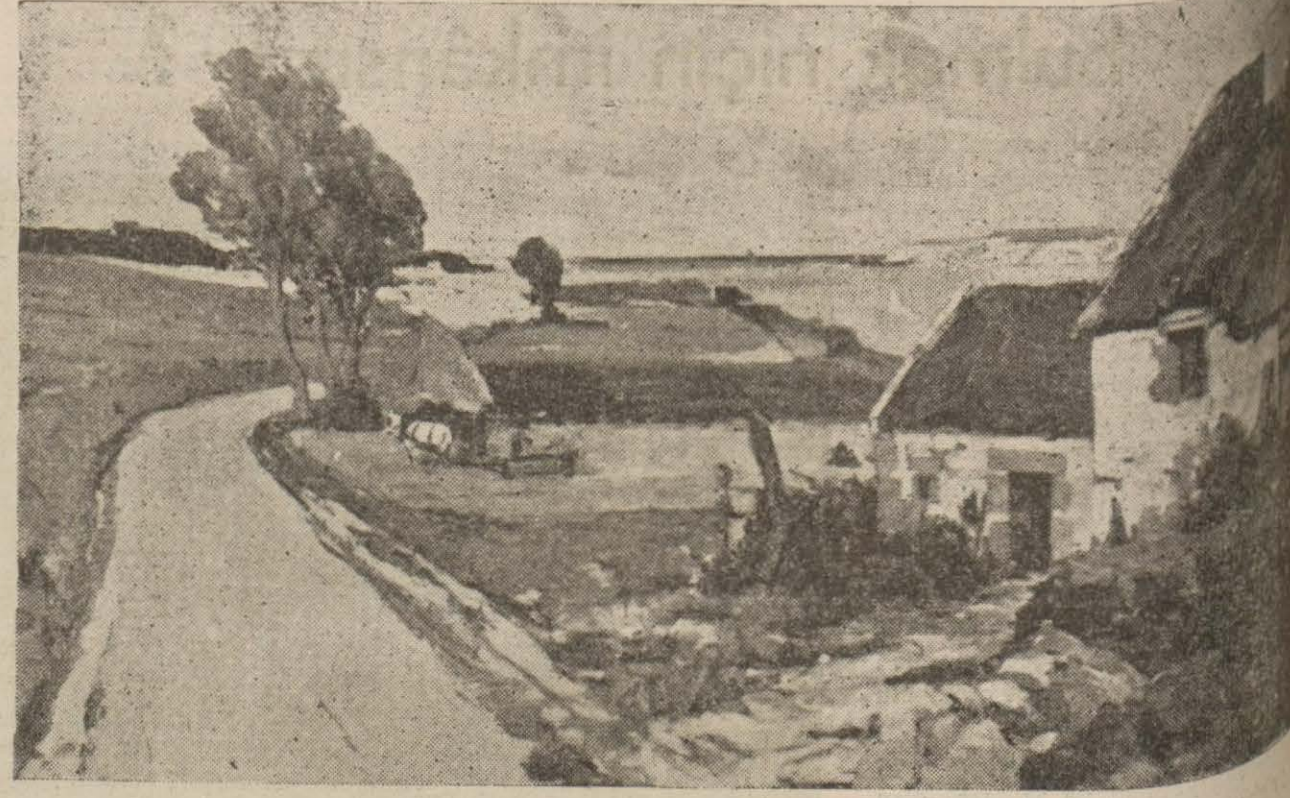
Dün Topkapıdan Taksime kadar bir gezme yaptım. Bir saat bir çeyrek süren bu seyahatim esnasında üç İstanbul gördüm. Bu üç İstanbul üç çağı temsil ediyordu. Öyle yer-ler geçtim ki, iki tarafı yol boyun-ca harabe, iptidaiiliğin, zevksizliğin şaheser bir nümunesi. Nihayet en büyük Avrupa şehirlerinde emsali-ne az tesadüf edilen muazzam bina-lar, konfor, lüks bu da modern iş-

(Devamı 7 inci sayfamızda)

HI KAYE

İNSAN KAFASI

Yazan: FILE

Az gittim, uz gittim. Dere, tepe düz gittim. Nihayet onu geniş yapraklı bir çınarın gölgesinde nargile-sini tokurdattırken buldum. Kaşları çatık, seyrek sakallarının arasına parmaklarını sokmuş, çenesini kaşı-yordu. Bu somurtkan yüzde, ne şef-kat ve merhamete, ne gölmiye isti-dat yoktu. Korka korka yaklaştım. İçimde garip bir ürperme vardı. Göz

leri dağ yoluna dikilmiş, dalgındı. Bu gözlerde istigraktan ziyade kine-benzer bir şey vardı ki, tarif edile-bilmesi hemen hemen diyebilirim ki imkânsızdır. Ben ömrümde hiç bir gözde bu mânânın eşini okumuş değildim. Çapraşık ve acayip harfler le yazılmış kalın ciltli bir kitap gi-bi heceleme istediğim bu gözlerde ki mâna. Tarif etmiş sayılmazam bi-le korkunçtu diyeceğim...

Bir defa daha seslendim. Döndü, gözlerini gözlerime dikti ve uzun u-zun baktı bana. Bu bakışta demin-kindin farklı bir mâna varsa eğer ona biraz da hiddet karışmış deme-liyim.

Nesli munkarız olmuş bir vahşi hayvan sesini andırır bir sesle:

— Tanımıyorum seni. Dedi.

Anlattım. Uzak, çok uzak yerden geldiğimi, elinde asâ, sırtında abâ bir derviş olduğumu kendisiyle gö-rüşmek istediğimi korka korka an-latmaya çalıştım.

Kaşları daha çok çakıldı. Suratı daha çok asıldı. Dudaklarını istihfaf ve istihkarla bükerek:

— Dervişbedendiş. Dedi ve yer gösterdi, gömeldim. İlâve etti:

— Evlât! dedi. Ne istersin ben-den? Gardinyan mısın? Akıl doktoru mu? Açık söyle. Ben sizden kaç-mak, sizden uzak kalmak için terki-yardıyar eyledin de böyle yadelle-re geldim. İnsücinin ayak izi, olmi-yan bu dağ başında ihtiyari ikamet eyledim. Ne istersin benden? Dedi.

Hiddeti arttıkça yükselen sesi ve korkunçlaşan gözlerine bakmaya ce-saret bulamadan mırıldanırken tek-rarlamak istedim:

— Sizin için diyorlar ki....

— Diyorlar ki katildir. Karısını ve çocuğunu boğarak timarhaneye ve hapishaneye girmiş, ipten, kazık-tan kurtulmuş bir keratadır değil mi? Evet o benim. Fakat ben o de-ğilim. Amma bunu cemyete anlata-mazsın. Yirmi beş sene demir par-

yanındaki odanın bir gürlüğü geldiğini işitti, içeri girdi. Artistin anası-nın telefon etmiye çalıştığını gö-r-dü. Zavallı yaşlı kadının kafasına yediği yumruğun tesirle yatağın üzerine düştü, bayıldı.

Bu sırada kâji çaldı. Doktor gelmişti. Haydutlardan birisi:

— Sus, ses çıkarma...

Dedi. Kimse cevap vermeyince doktor çekildi. gitti.

— Ne taraftan gitti?...

— Pontiyö sokağından...

— O halde biz, aksi cihetten ka-çalım...

İki haydut buldukları paraları, elmasları alıp kaçtılar.

Az sonra, genç artist karakola müracaatla vak'ayı anlattı.

Zabta, apartmana geldi. Tahki-kata başladı. Ve Şarl Mason adlı bir sabıkalı bir arkadaşıle beraber apartmanın etrafında dolaştıkları-nı öğrendi.

Hırsızlardan birisi, artistin ana-sile uğraşırken bir tünel biletini ye-re düşürmüştü. Zabta bu biletin ü-zerindeki parmak izlerinden hırsı-zın Mason olduğuna kanaat getirdi ve kendisini tevkif etti.

Kan'da bulunan Matmazel Yoldi Parise davet olundu. Ve hırsızlarla müvacehe edildi. Ve derhal kendile-rini tanıdı.

Hırsızların i- vkihaneye iade olundu.

lesi değildir. Biraz zevk işidir de...

Dün Topkapıdan Taksime kadar bir gezme yaptım. Bir saat bir çeyrek süren bu seyahatim esnasında üç İstanbul gördüm. Bu üç İstanbul üç çağı temsil ediyordu. Öyle yer-ler geçtim ki, iki tarafı yol boyun-ca harabe, iptidaiiliğin, zevksizliğin şaheser bir nümunesi. Nihayet en büyük Avrupa şehirlerinde emsali-ne az tesadüf edilen muazzam bina-lar, konfor, lüks bu da modern iş-

(Devamı 7 inci sayfamızda)

KUTUBDA

Şimal Kutubunda tetkikler yapan Sovyet heyetinin geçirdiği macera yazılmıştı. İşte bu tetkik esnasında alınmış bir resim ve pur ve tayyare buzlar arasında ve.. yanyana...

Bugünkü sıcak günde gözlerimizin karşılaştığı bu manzara sizi üşütüyor mu?

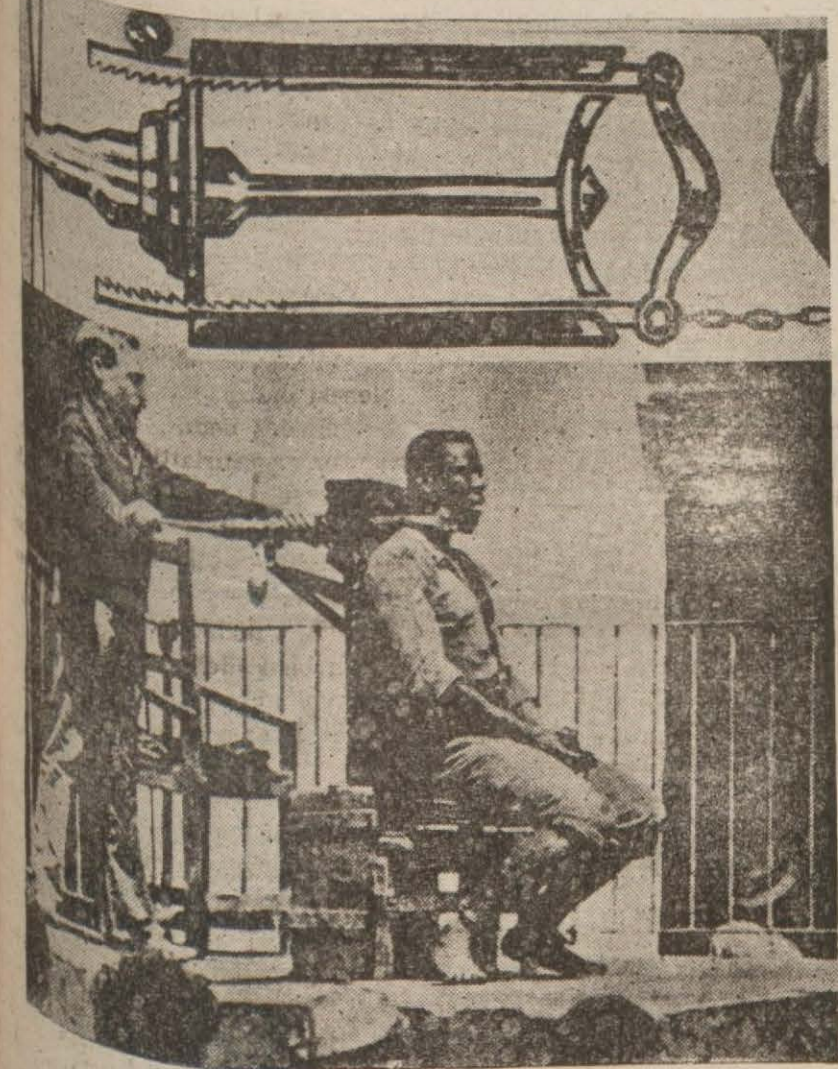
ANKARA :

Sıhhiye Vekâleti

Kör testere ile İnsan öldürüyorlar!

İdam mahkûmlarını öldürmeye mahsus olan boğucu alet tıpkı kör ağaç testeresine benzer

Orta çağın ölüm halkası bu gün halâ Kübada kullanılıyor.

Bir mahkûm öldürülüyor ve.. Elgarrat aleti

(Ölüm halkası), orta çağda mahkûmları işkence ile öldürmek için kullanılırdı. Nasıl kullanıldığı hakkında sayın okuyucularımıza biraz bilgi vermeye faydalı buluyoruz.

BİR CELLADIN HATIRALARI
20 Temmuz 1936 da Barselonda, bir ölüm halkası ile idam edildi. Bu ölüm halkası, garib bir işkence aleti idi. Garrot... Hapishanenin kollar, bu işkence aletini de almıştı. İşkence aletini de almıştı. İşkence aleti elde ettik... Fakat bu işkence aletini de almıştı. İşkence aleti elde ettik... Fakat bu işkence aletini de almıştı.

Ölüm halkası, orta çağda mahkûmları işkence ile öldürmek için kullanılırdı. Nasıl kullanıldığı hakkında sayın okuyucularımıza biraz bilgi vermeye faydalı buluyoruz.

BİR CELLADIN HATIRALARI
20 Temmuz 1936 da Barselonda, bir ölüm halkası ile idam edildi. Bu ölüm halkası, garib bir işkence aleti idi. Garrot... Hapishanenin kollar, bu işkence aletini de almıştı. İşkence aletini de almıştı. İşkence aleti elde ettik... Fakat bu işkence aletini de almıştı.

Esrarengiz kadın

Dört sene ağır hapse mahkûm olan güzel bir kadının hayatından alabileceğimiz bir kaç safhanın esrarını çözebilir misiniz?

Her vıldan binbir macera ile ayrılan asus kadın.. neler yaptı?

Birkaç ay evvel İngilterede elli yaşlarında bir kadın tevkif edilmişti. Adı Jesi Jordan olan bu kadın, berberlik ediyordu. Tevkifine sebep de kendisinin casuslukla maznun olmasıdır. Jesi Jordanın Almanlar hesabına casusluk ettiği anlaşılmış ve nihayet dört sene hapse mahkûm edilmiştir. Bu kadın uzun zamandanberi İngilterededir. Esasen kendisi İskoçyada doğmuş, büyümüş, sonra Almanyaya gitmiş, bir Almanla evlenmiştir. Nihayet yine memleketi olan İskoçyaya gelmiştir. Elli yaşındaki casus kadının hayatı başlıbaşına bir maceradır. Sarı saçlı dilber bir kız olan Jesi, evlendikten sonra seneler geçerek casus olmuş ve memleketi olan İngiltere alyhine Almanyaya nasıl hizmet etmiştir? Bunlar esrarengiz birer safhadır. Bu kadının romanını hulasâ etmek için otuz sene evvelinden başlamak lâzım:

907 de güzel bir kız olan Jesi, bir yere hizmetçilikle girmeye mecbur kalmıştı. Aile vaziyeti böyle icab ediyordu. Bunun üzerine Dundede bir otele girmiş, garson olmuştur.

Fakat orada bulunan garsonlardan bir Alman delikanlısı ile çok geçmeden aralarında bir sevgi başla-

mıştır. Bu Almanın adı Fredrik Jordan idi. Lâkin hayatın garib tesadüfleri vardır değil mi? İşte Jesi-

nin romanı da böyle bir tesadüf ile başlamıştır.

Fredrikin bir erkek kardeşi de Londrada idi. 1907 senesinin bir günü Fredrik bir telgraf alıyor: «kardeşiniz kaza neticesinde öldü!»

Bunu alınca çok müteessir olan Fredrik haykırıp feryada başlıyor: — Zavallı kardeşim, zavallı kardeşim!.. diye oradan oraya deli gibi koşarken Jesi yanına geliyor, telgrafı alıp okuyor ve zavallı genç delikanlıya teselli ve kuvvet vermeğe çalışıyor. Buna muvaffak oluyor. Genç Almanın ilk teessürü hafifliyor, artık o anden itibaren iki genç arasındaki samimiyet arttıkça artıyor. Bir müddet bu hal devam ediyor. Bir fevkalâdelik yoktur. Lâkin günün birinde Fredrikin askerliği çıkıyor. İster istemez Almanyaya giderek hizmet etmeye mecbur kalıyor ve gidiyor. Ondan sonra aralarında mektublaşmak başlıyor. Jesi ona muhabbetinden bahsediyor, delikanlı da onu çok sevdiğini, hiç bir zaman unutmayacağını söylüyor.

Bu hal, aylarca, «delikanlının askerliğini bitirmesine kadar böyle devam etmiştir. Fakat Fredrik işi,

(Devamı 6 ncı sahifede)

YENİ BİR FİLM

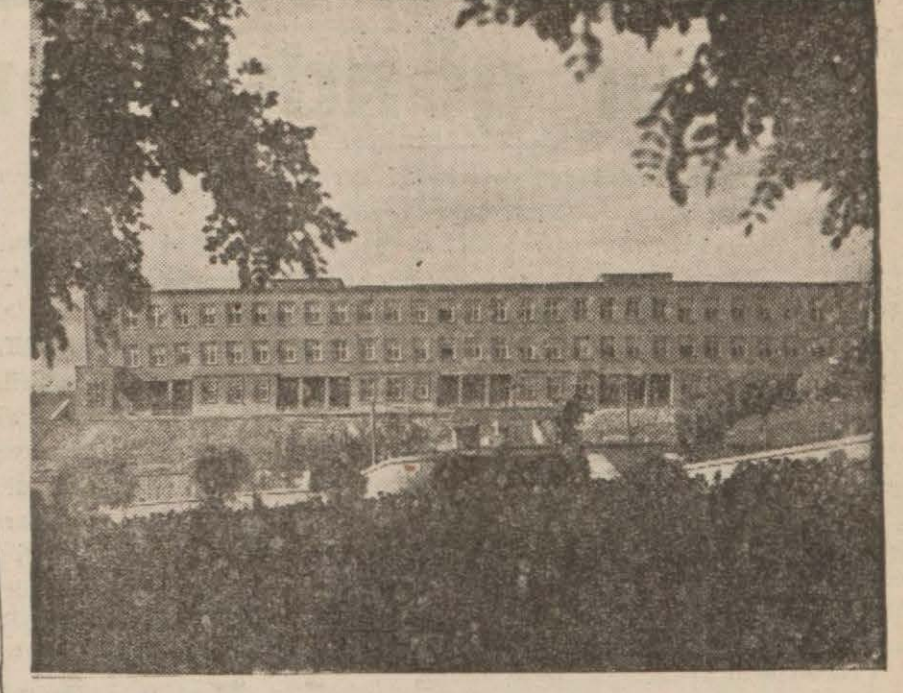
(Rezalet Korkusu)
filminin iki yıldızı
Karol Lombar
Ve
Fernan Grevey

Holivudda çevirdiği (Kral ve figüran) adlı ilk filmi ile Amerikalıların Fernan Gravey tehlikeli bir tecrübeyle girişiyor. İkinci bir film çeviriyor: Rezalet korkusu...

Bu filmde, baş kadın rolünü meşhur yıldızlardan Karol Lombar oynuyor. Filmin mevzuu: Mutenekkiren Parise gelen büyük bir sinema yıldızı ile güzel, sevimli, fakat parasız bir Fransız gencinin macerasıdır.

Birbirlerini seviyorlar. Kadın, rezalet

çıkmasından korktuğu için hüviyetini saklıyor. Ve gizlice Paristen kaçıyor. Delikanlı arkasından gidiyor, Londrada kendisini buluyor ve aşçı çırağı diye kadının hizmetine giriyor. Dedikodular, o derece büyüyor ki yıldız, birisile nişanlandığını ilân etmek mecburiyetinde kalıyor. Fakat, neticede delikanlı kazanıyor. Fransanın en eski ailelerinden birine mensup bir Marki olduğu meydana çıkıyor. Yıldızla evleniyor.

ANKARA :

Kız Lisesi

Şişirme tahtelbahir hikâyesi ve..

Casus kadının rengârenk hileleri, karışınındaki erkekleri yavaş yavaş yumuşatıyordu.

Fakat öğrendikleri ihtar olmasına sebep oldu

Umumi harbe Amerikada Alman ve İngiliz casuslarının faaliyetine, bunların ileri gelenlerinin geçirdikleri maceralara dair son haftalarda neşredilen yeni hatıratı İngiliz gazetelerinde alan «Son Telgraf» bunları hulasâ ederek yazıyor. Amerikadaki İngiliz teşkilâtının reisi olan Amiralın, genç bir kadından aldığı mektub üzerine gidip kendisini ziyaret ettiği ve akşamların bera-ber yemek yemek üzere sözleşti-leri anlatılmıştır. Kadın, Alman deniz plânlarını İngilizlere haber verdiğini söylüyordu. İngiliz Amiralı da buna ehemmiyet vermemekle beraber Londradan aldığı emir üzerine gidip o kadını görüşüyordu. Amiralın bunu nasıl anlattığı dün yazılmıştı. İngiliz teşkilâtının reisi diyor ki:

— Yemek esnasında söylediği sözlerle bakılırsa kendisi, İngiltere ile müttefiklerinin son derece taraftarı idi. Bana, İngiliz tahtelbahirlerinden bahsetti. Altı tane tahtelbahirin Almanlarca malûm olduğunu söyledi. Fakat bunu yeni öğrenmiş gibi dinledim. Çünkü bahsi geçen İngiliz tahtelbahirlerinin Almanlar tarafından görüldüğünü biz zaten haber almıştık. Kadın benden birtakım şeyler öğrenmek istiyordu. Bana dedi ki:

— Her halde bu altı tahtelbahir Baltık denizinde Alman donanmasına büyük büyük zararlar yapacaklar değil mi?..

Ben, cevap olarak karşındaki genç kadının sözünü nezaketle tasahhüs etmek istedim:

— Ne diyorsunuz, dedim, altı tane mi? Tam on üç tahtelbahir var. Bunu böyle söylüyordum. Çünkü içtiğim içkilerin tesiriyle ağzımdan lakırdı kaçırır gibi görünerek karşınızdaki kadını memnun etmiş oluyordum. İçkinin tesiriyle o kadar sayıları şaşırmış, her şeyi iki misli

görüyor gibi davranıyordum. Altı tahtelbahir yerine on üç tahtelbahirden bahsediyordum. Ben böyle on üç olduğunu söyleyince kadının buna çok dikkat ettiğini gördüm. Artık kendisi dünyada biribirlerini en iyi tanıyan birer dost olmuş idik. Ayrılırken hep böyle samimi olarak birbirimize veda ettik. Benim kendisine söylediğim şeylerden memnun kalmıştı. Halbuki ben ona böyle dünyayı sarsacak gibi sayılan esrardan bahsetmiştim. Fakat o benden duyduğu şeylerin çok mühim olduğu kanaatinde idi. Ben böyle dedim.

ANADOLU ANONİM

Türk Sigorta Şirketinden

Şirketimizin 30 Mart 1938 tarihinde fevkalâde olarak toplanan hissedarlar umumi heyetince dahili nizamnamemizin altıncı maddesi hükmüne tevfiğin sermayenin ikinci rub'unun hissedarlardan tahsili ne karar verilmiştir.

Fransızlar Hataya asker gönderiyor

(Birinci sahifeden devam)

hakkında verdiğimiz notanın cevabını bildirir.

Bugün Fransız Harbiye Nezareti binasında toplanacak olan Fransız kabinesinin ictimanda notamızın görüşülmesi ve Hariciye Nazırına verilecek direktiflerin tesbit edilmesi muhtemeldir.

Hükümetimiz büyük bir hassasiyetle Fransanın vereceği cevabı beklemekte ve Hataydaki vaziyetleri safha safha takip etmektedir.

Buraya gelen malûmata göre Fransızların Hataydaki hattı hareketlerinde henüz hiçbir değişiklik yoktur. Zülüm, işkence, tehdit ve Türkler aleyhine tahrikât her münakada bütün şiddetle devam etmektedir.

ERMENİ ÇETELERİ MEYDAN OKUYORLAR

Halep 23 (Hususi muhabirimizden) — Suriyedeki Ermenilerin teşkil edilerek Hataya sevklerine devam olunmaktadır.

Taşnak komitasına mensub olan bu çeteler Fransız zabıtlarının emri altında olup her türlü müellâh tazyike ve harekete karşı ihzar edilmiş bulunmaktadır. Bunların arasında Türkiye ve Türklüğe karşı ailenen meydan okuyanlar vardır. İçlerinden birçoğu Hataylı Türklerin evlerini, paralarını ve mücevherlerini yağma ve talan etmek hedefle Hataya gitmektedirler.

İskenderun, Kırkhan, Reyhaniye, Karaağaç mntakalarında Türk evlerini dolayan resmi müstemele memurları:

— Kat'iyyen intihaba iştirak etmeyeceksiniz. Aksi takdirde sizi katliâm edeceğiz, ölümlerinize mezar bildir.

Tevkifhaneye eroin sokanlar yakalandı

Emniyet müdürlüğü kaçakçılık şubesi memurları çok mühim ve yeni bir muvaffakiyet temin etmişlerdir:

Uzun zamandanberi İstanbul tevkihanesi'ne yapılan bütün tekeyüdü ve alınan tedbirlerle rağmen yine eroin, esrar gibi zehirli maddelerin arasına kaçak olarak sokulduğunda şüphe olunuyor ve kaçakçıların yakalanmasına rağmen yine arasına tevkihaneye yapılan anı araştırmalarda tektük zehirli maddeler bulunuyordu.

TEVKİFANEYE SOKULAN MEMUR..

Bu kaçakçılığı kimin yaptığını tesbit etmek için müddeiumumilik, tevkihaneye müdürlüğü ve kaçakçılık şubesi memurları müsterek bir tedbir almak lüzumunu hissetmişler ve tevkihaneye maznun vaziyetinde bir memurun sokulmasını kararlaştırmışlardır.

Uzun zaman tıptı bir maznun gibi mevkuflar arasında kalan ve bitabi kıyafet değiştirmiş olan memur nihayet bir gün maksadına nail olmuş ve zehirli madde kaçakçılığından dolayı mevkuf bulunan sabıkalı kaçakçılardan «Seyfi»nin ağzından bazı ipuçları almıştır.

SABIKALI BİR KAÇAKÇI..

Mevkuf memur Seyfi ile arkadaşlığı ilerlettikçe ilerletmiş ve onunla harmanlık ve keyif arkadaşlığı da olmuştur. Bu suretle arkadaşına isman Seyfi nihayet bir gün baklayı ağzından çıkarmış ve Kumbaracı Yokusunda Anastas apartmanının kapısına gönderilecek bir adamın kendilerine istediği kadar eroin getirebileceğini söylemiştir.

GİZLİ BİR GECE ZİYARETİ

Bunu haber alan kurnaz memur; bir gece vakti herkes uyuduktan sonra gizlice tevkihaneden çıkmış ve kaçakçılık bürosuna gelerek vaziyeti haber verdikten sonra yine tevkihaneye dönüp Seyfinin yanındaki yatağına yatmıştır.

Bu gizli gece ziyareti yıldırım gibi bir otomobile ve 5.10 dakika içinde yapıldığı için uyuyan Seyfinin hiçbir şeyden haberi olmamıştır.

Diğer koğu arkadaşları da mevkuf memurun halâya gidip geldiğini zannetmişlerdir.

İLK İZ VE MUVAFFAKİYET!

Kaçakçılık bürosundaki memur-

le vermiyeceğiz. Ona göre davranın...

Diyecek tehdit ve tazyikte bulunmaktadırlar. Reyhaniyede 15 Türk yalanlanmıştır.

ALEVİ ŞEYHİNİ DE VURDULAR

Adana 23 (Hususi muhabirimizden) — Türklerin her tarafa ekseriyet kazanması ve müstemeleceilere karşı mukavemet göstermesi yolunda hizmette bulunan, bir aralık İstanbul'da ziyaret eden Alevi şeyhi Fransızlar tarafından vurulmuş. Ayağından yaralanan Şeyh mütearrızların hücumundan bin müşkülâtla havatını kurtarmış. Fakat, öz bir Türk olan Şeyh ayağı biraz iyileşir iyileşmez ölüm tehdidine ve bu fili tecavüzte rağmen tesicil bürosuna müracaat etmesi ve reyini tescil ettirmiş.

SURİYEYE ASKER VE TAYYARE GETİRİYORLAR

Halep 23 (Hususi muhabirimizden) — Türkiye - Hatay hududundaki köprülerin altına dinamit koyan ve bazı askeri tedbirlere başvuran müstemeleceilerin Suriye'ye yeni den Senegalli kıta ve tayyare getirdikleri anlaşılmaktadır.

Bir kısım Senegalli efrad asayiş muhafaza edecek kuvvetleri takviye bahanesiyle Hataya sevkolunmuş.

TÜRKLERİ ÖLDÜRMEK İÇİN TAHRİKÂT YAPIYORLAR

Adana 23 (Hususi muhabirimizden, makineye verirken) — Kırkağaç mntakasında Fransız jandar-malarının alenen Türkler aleyhine «katliâm yapımı» için tahrikât yaptıkları görülmektedir. Son yirmi dört saatteberi bu tahrikât ve propaganda hızlı bir hal almağa başlamıştır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Endişeli vaziyetler vardır.

Avrupanın siyasi havasındaki ağırlık dün kısmen zail oldu

(Birinci sahifeden devam)

linin iştirakile mühim bir toplantı yapılmış, Çekoslovakya meselesi görüşülmüş, toplantıdan sonra Südetlerin reisi Haynlayn, Hitler tarafından kabul edilmiştir. Bu içtimaa ve bu kabule büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Alâkadarların Hitlerin Haynlayne itidal tavsiye etmekle beraber Südet Almanlarının statüsü hakkında müzakerata girişmeden önce Prag hükümetinden icab eden teminatın alınmasında hemfikir oldukları anlaşılmaktadır. Yani Südetler, hayatları zaman altına alındıktan ve siyasi hürriyet ve hareketleri tamamlı temin edildikten sonra müzakerelere girişileceklerdir.

Diger taraftan Almanyanın Londra sefirinin Lord Halifaks ve Hariciye daimi müşaviri Van Sitar ziyaret ederek yarın saat gö-rüşmesi ve bu esnada Almanyanın Çekoslovakya karşı istila hisleri beslediğine dair teminat vermesi ve maiyetindeki gerginliği kısmen tahfif etmiştir.

Halifaks, İngilterenin Çekoslovakya karşı herhangi bir taahhüdü olmadığını kaydetmişse de bir cebir hareketi neticesinde Fransa gibi diğer Avrupa devletlerinin müdahalesi takdirinde İngilterenin de lâkayid kalamayacağını sarıh bir şekilde ifade etmiştir.

Lord Halifaks, müteakiben Fransanın Londra elçisini kabul ederek bir müddet görüşmüştür.

Müteakiben İngiliz kabinesi bir toplantı yapmış, Avrupanın nazik vaziyeti üzerine müdavele efkârında bulunmuş ve vaziyetin salâh kesbetiği görülmüştür.

Fransa Çekoslovakya hadiselerini derin bir alâka ile takip etmektedir. Fransız Hariciye Nazırı birçok sefirleri kabul ederek görüşmüştür.

İntihabatta dün kadar alınan netice Almanların eskisine nazaran yüzde 44,5 fazla rey temin ettikleri merkezindeydi.

İngilterenin hattı hareketi

Londra 23 (A.A.) — İngiliz zı-mamdarları Südetlerle meşkun mntakaya müşahit sıfatile bir İngiliz komisyonu veya İngiliz ajanları gönderilmesi imkânını derip etmektedirler. Bu şekilde bir teklifin Lokal Anzeiger gazetesi tarafından yapılmış olduğu ve bu teklifin mesul İngiliz mahfellerinin dikkatini celbettirdiği hatırlanmaktadır. Bu mahfeller bu suretle hadiseler çıkmasının ve bunların sonradan istismar edilmesinin önü alınmış olacağını ümid etmektedirler.

Lord Halifaks, İngilterenin Çekoslovakya müdafaası için Fransanın gireceği bir itilâfa karşı alâkasızlık göstermeyeceğini işrab etmiştir.

Bizi Mudanyaya saatte 18 mil den fazla bir sür'atle götüren ve bu sür'ati makine sarıntısı duyulmadan temin eden şu beyaz ve güzel vapurla ticaretimiz ve ticaret filodumuz yeni şerefli tarihine başlamış bulunuyor. Büyük Şefimizin ilham ve iradelerile varılmış olan bugünkü etapi iyice tebarüz ettirebilmek üzere biraz maziye dönceceğim.

Mumaleyle, bundan sonra Türk ticaret filodunun Osmanlı saltanatı zamanındaki faaliyetisizliğinden, kabotaj zincirinden bahsetmiş ve müstakbel inkişaf programından ve Başvekil Celâl Bayram bu hususta ittihaz ettiği yüksek tedbirlerden uzun uzun bahsetmiştir.

İSTANBULDA

Çok şiddetli ve sürekli alkışlarla karşılanan bu nutuktan sonra samimi ve şen hasbihallerle vakit geçirilmiş ve tam saat 21,30'da - azı-

linin iştirakile mühim bir toplantı yapılmış, Çekoslovakya meselesi görüşülmüş, toplantıdan sonra Südetlerin reisi Haynlayn, Hitler tarafından kabul edilmiştir. Bu içtimaa ve bu kabule büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Alâkadarların Hitlerin Haynlayne itidal tavsiye etmekle beraber Südet Almanlarının statüsü hakkında müzakerata girişmeden önce Prag hükümetinden icab eden teminatın alınmasında hemfikir oldukları anlaşılmaktadır. Yani Südetler, hayatları zaman altına alındıktan ve siyasi hürriyet ve hareketleri tamamlı temin edildikten sonra müzakerelere girişileceklerdir.

Diger taraftan Almanyanın Londra sefirinin Lord Halifaks ve Hariciye daimi müşaviri Van Sitar ziyaret ederek yarın saat gö-rüşmesi ve bu esnada Almanyanın Çekoslovakya karşı istila hisleri beslediğine dair teminat vermesi ve maiyetindeki gerginliği kısmen tahfif etmiştir.

Halifaks, İngilterenin Çekoslovakya karşı herhangi bir taahhüdü olmadığını kaydetmişse de bir cebir hareketi neticesinde Fransa gibi diğer Avrupa devletlerinin müdahalesi takdirinde İngilterenin de lâkayid kalamayacağını sarıh bir şekilde ifade etmiştir.

Lord Halifaks, müteakiben Fransanın Londra elçisini kabul ederek bir müddet görüşmüştür.

Müteakiben İngiliz kabinesi bir toplantı yapmış, Avrupanın nazik vaziyeti üzerine müdavele efkârında bulunmuş ve vaziyetin salâh kesbetiği görülmüştür.

Fransa Çekoslovakya hadiselerini derin bir alâka ile takip etmektedir. Fransız Hariciye Nazırı birçok sefirleri kabul ederek görüşmüştür.

İntihabatta dün kadar alınan netice Almanların eskisine nazaran yüzde 44,5 fazla rey temin ettikleri merkezindeydi.

İngilterenin hattı hareketi

Londra 23 (A.A.) — İngiliz zı-mamdarları Südetlerle meşkun mntakaya müşahit sıfatile bir İngiliz komisyonu veya İngiliz ajanları gönderilmesi imkânını derip etmektedirler. Bu şekilde bir teklifin Lokal Anzeiger gazetesi tarafından yapılmış olduğu ve bu teklifin mesul İngiliz mahfellerinin dikkatini celbettirdiği hatırlanmaktadır. Bu mahfeller bu suretle hadiseler çıkmasının ve bunların sonradan istismar edilmesinin önü alınmış olacağını ümid etmektedirler.

Lord Halifaks, İngilterenin Çekoslovakya müdafaası için Fransanın gireceği bir itilâfa karşı alâkasızlık göstermeyeceğini işrab etmiştir.

Bizi Mudanyaya saatte 18 mil den fazla bir sür'atle götüren ve bu sür'ati makine sarıntısı duyulmadan temin eden şu beyaz ve güzel vapurla ticaretimiz ve ticaret filodumuz yeni şerefli tarihine başlamış bulunuyor. Büyük Şefimizin ilham ve iradelerile varılmış olan bugünkü etapi iyice tebarüz ettirebilmek üzere biraz maziye dönceceğim.

Mumaleyle, bundan sonra Türk ticaret filodunun Osmanlı saltanatı zamanındaki faaliyetisizliğinden, kabotaj zincirinden bahsetmiş ve müstakbel inkişaf programından ve Başvekil Celâl Bayram bu hususta ittihaz ettiği yüksek tedbirlerden uzun uzun bahsetmiştir.

İSTANBULDA

Çok şiddetli ve sürekli alkışlarla karşılanan bu nutuktan sonra samimi ve şen hasbihallerle vakit geçirilmiş ve tam saat 21,30'da - azı-

linin iştirakile mühim bir toplantı yapılmış, Çekoslovakya meselesi görüşülmüş, toplantıdan sonra Südetlerin reisi Haynlayn, Hitler tarafından kabul edilmiştir. Bu içtimaa ve bu kabule büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Alâkadarların Hitlerin Haynlayne itidal tavsiye etmekle beraber Südet Almanlarının statüsü hakkında müzakerata girişmeden önce Prag hükümetinden icab eden teminatın alınmasında hemfikir oldukları anlaşılmaktadır. Yani Südetler, hayatları zaman altına alındıktan ve siyasi hürriyet ve hareketleri tamamlı temin edildikten sonra müzakerelere girişileceklerdir.

Diger taraftan Almanyanın Londra sefirinin Lord Halifaks ve Hariciye daimi müşaviri Van Sitar ziyaret ederek yarın saat gö-rüşmesi ve bu esnada Almanyanın Çekoslovakya karşı istila hisleri beslediğine dair teminat vermesi ve maiyetindeki gerginliği kısmen tahfif etmiştir.

Halifaks, İngilterenin Çekoslovakya karşı herhangi bir taahhüdü olmadığını kaydetmişse de bir cebir hareketi neticesinde Fransa gibi diğer Avrupa devletlerinin müdahalesi takdirinde İngilterenin de lâkayid kalamayacağını sarıh bir şekilde ifade etmiştir.

Lord Halifaks, müteakiben Fransanın Londra elçisini kabul ederek bir müddet görüşmüştür.

Müteakiben İngiliz kabinesi bir toplantı yapmış, Avrupanın nazik vaziyeti üzerine müdavele efkârında bulunmuş ve vaziyetin salâh kesbetiği görülmüştür.

Fransa Çekoslovakya hadiselerini derin bir alâka ile takip etmektedir. Fransız Hariciye Nazırı birçok sefirleri kabul ederek görüşmüştür.

İntihabatta dün kadar alınan netice Almanların eskisine nazaran yüzde 44,5 fazla rey temin ettikleri merkezindeydi.

İngilterenin hattı hareketi

Londra 23 (A.A.) — İngiliz zı-mamdarları Südetlerle meşkun mntakaya müşahit sıfatile bir İngiliz komisyonu veya İngiliz ajanları gönderilmesi imkânını derip etmektedirler. Bu şekilde bir teklifin Lokal Anzeiger gazetesi tarafından yapılmış olduğu ve bu teklifin mesul İngiliz mahfellerinin dikkatini celbettirdiği hatırlanmaktadır. Bu mahfeller bu suretle hadiseler çıkmasının ve bunların sonradan istismar edilmesinin önü alınmış olacağını ümid etmektedirler.

Lord Halifaks, İngilterenin Çekoslovakya müdafaası için Fransanın gireceği bir itilâfa karşı alâkasızlık göstermeyeceğini işrab etmiştir.

Bizi Mudanyaya saatte 18 mil den fazla bir sür'atle götüren ve bu sür'ati makine sarıntısı duyulmadan temin eden şu beyaz ve güzel vapurla ticaretimiz ve ticaret filodumuz yeni şerefli tarihine başlamış bulunuyor. Büyük Şefimizin ilham ve iradelerile varılmış olan bugünkü etapi iyice tebarüz ettirebilmek üzere biraz maziye dönceceğim.

Mumaleyle, bundan sonra Türk ticaret filodunun Osmanlı saltanatı zamanındaki faaliyetisizliğinden, kabotaj zincirinden bahsetmiş ve müstakbel inkişaf programından ve Başvekil Celâl Bayram bu hususta ittihaz ettiği yüksek tedbirlerden uzun uzun bahsetmiştir.

İSTANBULDA

Çok şiddetli ve sürekli alkışlarla karşılanan bu nutuktan sonra samimi ve şen hasbihallerle vakit geçirilmiş ve tam saat 21,30'da - azı-

linin iştirakile mühim bir toplantı yapılmış, Çekoslovakya meselesi görüşülmüş, toplantıdan sonra Südetlerin reisi Haynlayn, Hitler tarafından kabul edilmiştir. Bu içtimaa ve bu kabule büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Alâkadarların Hitlerin Haynlayne itidal tavsiye etmekle beraber Südet Almanlarının statüsü hakkında müzakerata girişmeden önce Prag hükümetinden icab eden teminatın alınmasında hemfikir oldukları anlaşılmaktadır. Yani Südetler, hayatları zaman altına alındıktan ve siyasi hürriyet ve hareketleri tamamlı temin edildikten sonra müzakerelere girişileceklerdir.

Diger taraftan Almanyanın Londra sefirinin Lord Halifaks ve Hariciye daimi müşaviri Van Sitar ziyaret ederek yarın saat gö-rüşmesi ve bu esnada Almanyanın Çekoslovakya karşı istila hisleri beslediğine dair teminat vermesi ve maiyetindeki gerginliği kısmen tahfif etmiştir.

Halifaks, İngilterenin Çekoslovakya karşı herhangi bir taahhüdü olmadığını kaydetmişse de bir cebir hareketi neticesinde Fransa gibi diğer Avrupa devletlerinin müdahalesi takdirinde İngilterenin de lâkayid kalamayacağını sarıh bir şekilde ifade etmiştir.

Lord Halifaks, müteakiben Fransanın Londra elçisini kabul ederek bir müddet görüşmüştür.

Müteakiben İngiliz kabinesi bir toplantı yapmış, Avrupanın nazik vaziyeti üzerine müdavele efkârında bulunmuş ve vaziyetin salâh kesbetiği görülmüştür.

Fransa Çekoslovakya hadiselerini derin bir alâka ile takip etmektedir. Fransız Hariciye Nazırı birçok sefirleri kabul ederek görüşmüştür.

İntihabatta dün kadar alınan netice Almanların eskisine nazaran yüzde 44,5 fazla rey temin ettikleri merkezindeydi.

İngilterenin hattı hareketi

Londra 23 (A.A.) — İngiliz zı-mamdarları Südetlerle meşkun mntakaya müşahit sıfatile bir İngiliz komisyonu veya İngiliz ajanları gönderilmesi imkânını derip etmektedirler. Bu şekilde bir teklifin Lokal Anzeiger gazetesi tarafından yapılmış olduğu ve bu teklifin mesul İngiliz mahfellerinin dikkatini celbettirdiği hatırlanmaktadır. Bu mahfeller bu suretle hadiseler çıkmasının ve bunların sonradan istismar edilmesinin önü alınmış olacağını ümid etmektedirler.

Lord Halifaks, İngilterenin Çekoslovakya müdafaası için Fransanın gireceği bir itilâfa karşı alâkasızlık göstermeyeceğini işrab etmiştir.

Bizi Mudanyaya saatte 18 mil den fazla bir sür'atle götüren ve bu sür'ati makine sarıntısı duyulmadan temin eden şu beyaz ve güzel vapurla ticaretimiz ve ticaret filodumuz yeni şerefli tarihine başlamış bulunuyor. Büyük Şefimizin ilham ve iradelerile varılmış olan bugünkü etapi iyice tebarüz ettirebilmek üzere biraz maziye dönceceğim.

Mumaleyle, bundan sonra Türk ticaret filodunun Osmanlı saltanatı zamanındaki faaliyetisizliğinden, kabotaj zincirinden bahsetmiş ve müstakbel inkişaf programından ve Başvekil Celâl Bayram bu hususta ittihaz ettiği yüksek tedbirlerden uzun uzun bahsetmiştir.

İSTANBULDA

Çok şiddetli ve sürekli alkışlarla karşılanan bu nutuktan sonra samimi ve şen hasbihallerle vakit geçirilmiş ve tam saat 21,30'da - azı-

linin iştirakile mühim bir toplantı yapılmış, Çekoslovakya meselesi görüşülmüş, toplantıdan sonra Südetlerin reisi Haynlayn, Hitler tarafından kabul edilmiştir. Bu içtimaa ve bu kabule büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Alâkadarların Hitlerin Haynlayne itidal tavsiye etmekle beraber Südet Almanlarının statüsü hakkında müzakerata girişmeden önce Prag hükümetinden icab eden teminatın alınmasında hemfikir oldukları anlaşılmaktadır. Yani Südetler, hayatları zaman altına alındıktan ve siyasi hürriyet ve hareketleri tamamlı temin edildikten sonra müzakerelere girişileceklerdir.

Diger taraftan Almanyanın Londra sefirinin Lord Halifaks ve Hariciye daimi müşaviri Van Sitar ziyaret ederek yarın saat gö-rüşmesi ve bu esnada Almanyanın Çekoslovakya karşı istila hisleri beslediğine dair teminat vermesi ve maiyetindeki gerginliği kısmen tahfif etmiştir.

Halifaks, İngilterenin Çekoslovakya karşı herhangi bir taahhüdü olmadığını kaydetmişse de bir cebir hareketi neticesinde Fransa gibi diğer Avrupa devletlerinin müdahalesi takdirinde İngilterenin de lâkayid kalamayacağını sarıh bir şekilde ifade etmiştir.

Lord Halifaks, müteakiben Fransanın Londra elçisini kabul ederek bir müddet görüşmüştür.

Müteakiben İngiliz kabinesi bir toplantı yapmış, Avrupanın nazik vaziyeti üzerine müdavele efkârında bulunmuş ve vaziyetin salâh kesbetiği görülmüştür.

Fransa Çekoslovakya hadiselerini derin bir alâka ile takip etmektedir. Fransız Hariciye Nazırı birçok sefirleri kabul ederek görüşmüştür.

İntihabatta dün kadar alınan netice Almanların eskisine nazaran yüzde 44,5 fazla rey temin ettikleri merkezindeydi.

İngilterenin hattı hareketi

Londra 23 (A.A.) — İngiliz zı-mamdarları Südetlerle meşkun mntakaya müşahit sıfatile bir İngiliz komisyonu veya İngiliz ajanları gönderilmesi imkânını derip etmektedirler. Bu şekilde bir teklifin Lokal Anzeiger gazetesi tarafından yapılmış olduğu ve bu teklifin mesul İngiliz mahfellerinin dikkatini celbettirdiği hatırlanmaktadır. Bu mahfeller bu suretle hadiseler çıkmasının ve bunların sonradan istismar edilmesinin önü alınmış olacağını ümid etmektedirler.

Lord Halifaks, İngilterenin Çekoslovakya müdafaası için Fransanın gireceği bir itilâfa karşı alâkasızlık göstermeyeceğini işrab etmiştir.

Bizi Mudanyaya saatte 18 mil den fazla bir sür'atle götüren ve bu sür'ati makine sarıntısı duyulmadan temin eden şu beyaz ve güzel vapurla ticaretimiz ve ticaret filodumuz yeni şerefli tarihine başlamış bulunuyor. Büyük Şefimizin ilham ve iradelerile varılmış olan bugünkü etapi iyice tebarüz ettirebilmek üzere biraz maziye dönceceğim.

Mumaleyle, bundan sonra Türk ticaret filodunun Osmanlı

Deniz tefrikası: 17

Yazan : Rahmi Yağız

HİKÂYE

Kör testere ile insan öldürüyorlar

MARMARA
alevler içindeTercüme, veiktibas
Hakkı mahfuzdur:

Vesika, resim, malûmat ve not verenler; Eski Osmanlı donanması erkânından miralay Remzi, Sükrü, komodor başkâtibi İhsan, batan gemi kaptanları, eski armatörler. Ve bugüne kadar gizli kalan vesikalar

Bandırma vapurunu batıran
İngiliz tahtelbahiri (B 7)
Marmarada yeni avlar ve sergüzeştler peşinde koşarken
İstanbulda, İttihad ve Tarakki nazırları Mar-
mara facialarının suçunu birbirlerine
güklemişe uğraşıyorlardı.

Ve... Cemal Paşanın cevap ver-
mesine meydan bırakmadan nezaret
kütlesine doğru yürürlerken 'A' e
di:
— Doğrusu çok vefasızım paşa!
Eski dostlar birbirini sık sık arar -
Evet, bizi!
— Nedense bilmem, aramızda bir
düşmanlık varmış gibi duruyoruz
dime karşı!
Cemal Paşa, buna cevap vermeğe
hazır görünmüştü. Ki nazır yürüdü.
Bahriye Nazırı yavere;
— Bizi kimse rahatsız etmesin!
Bununı verdi, geldi, salonun orta-
nda ayakta duran Sadrazama yer
kötüydü:
— Buyurun paşam!
Sadrazama Bahriye Nazırı, iki
eski arkadaş, İttihad ve Tarakki
nazırlarının aralarında karşılıklı
düşmanlık olduğunu bildirdi.
— Arada, birkaç dakika süren bir
gizli konuşma yapıldı. Talât Paşa
Bahriye Nazırı'nı her tarafında do-
ğruya doğru, sonra söz başlamak için:
— Doğrusu mükemmel daire pa-
şam! İnsan burada hiç sıkıl-
maz!
— Evet, paşam; iç üzüntüsü ol-
maz!
Bu müphem cümle Sadrazama
Bahriye Nazırı'nın geldiğini
nazırın bu fırsatı kaçıramazdı... Ka-
rşılığı da... Hemen vaziyetten is-
lah etti. Söz giristi:
— Paşa kardeşimin iç üzüntüle-
rini mi var?
Cemal Paşa kendisine bu kadar
gizli konuşma saffetle cevap verdi:
— Hem de büyük bir üzüntü!...
Allah Allah! Bu kadar yakın
düşmanların haberi olmayan bir
konuşma nasıl şey acaba!
— Çok derin paşa!
— Üzüntüden benden saklama-
ma izin... Birbirinin derdine der-
man olacak en yakın arkadaşların
birbirlerinden gizli tarafları olma-
lıdır.
— Orası öyle amma...

Büyük Harbin ilk senelerinde Ban-
dırma, Erdek, Edincik adlı üç va-
purluk ticaret filosunun düşman taht-
elbahirlerinin mermilerle kaybe-
den armatör Erdekli Rasim

— Evet, orası öyle amma...
Bahriye Nazırı kendi sözünü tek-
rarlayarak devam etmesini isteyen
Sadrazama:
— Oooof!!...
Diye bir iç geçirmekle cevap ver-
di; sonra hafif bir tereddüdü ü-
pertisini karşısındaki zeki adamın
gözlerinde okurken devam etti:
— Vaziyeti biliyorsunuz!...
— Hangi vaziyeti?..
— Hangi vaziyeti olacak, Enver-
le aramızda geçen her şey senin de
gözünden kurtulmaz. Talât, hep-
sinden, olan biten her şeyden ha-
berdarsın!
Talât Paşa, Bahriye Nazırı'nı iy-
ce deşmek; kendisi söze başlamadan
onun mevzu girmesini temin et-
mek için bön bir tavır takındı:
— Cemal, bu sabah o kadar muğ-
lâk konuşuyorsun ki... sözlerinden
bir şey anlamak kabil olmuyor. Or-
tada dönen nedir; olan biten ve be-
nim haberdar olduğum mesele ne-
yin nesidir? Bunları sen söylemeden
benim bilmem için kâhin olmam lâ-
zım!
Söyle Allah aşkına, böyle konu-
şmakla birbirimizi anlamak değil,

aramızda büyük bir anlaşmazlık
meydana gelecek!

Sadrazam, hiç şüphesiz her şeyi
biliyordu... İki eski arkadaşın ara-
sındaki ihtiras ve rekabet derdinin
nasıl derin bir yara olduğunu ve bu
iltihablaşan, kangrenleşmeğe yüz-
tutan, bir kanser yarısı kadar çir-
kin ve sonu feci yararın nele yol
açabileceğini de pekâlâ tahmin e-
diyordu.

İşte, Umumi harp, bu, Enver'in
ihtirasla karışılan büyük ve cihan-
şümül kavga Osmanlı İmparatorlu-
ğunu aleyhine inkışaf ediyor; her
gün, her cebbeden yeni yeni felâ-
ket haberleri geldikçe memlekette
hâkim olan yeis havası, matem rüz-
gârlarile gelişen kanlı çiçeklerin aç-
tığı çorak yurd, fakr, sefalet, zaruret
ve bunların mahallası olan ölüm
devlerinin raksettiği bir meydana
dönüyordu.

Bu (Ölüm rakısı) nın doğuşunu
karşılamaya uğraştıkları en buh-
ranlı sıralarda, memleketi idare e-
den ellerin, müşterek ve grupça
tatbik edilen diktatörlüğün en mü-
him, en kudretli elemanları arasın-
daki ihtilâf nelele sebeb olamazdı...
Binaenaleyh bu eski ve özlü yarayı
kangrenleşmeden, neticede bir uz-
kun kesilip atılması intac edecek
bir vaziyete düşmeden çabuk bir
müdahale ile bertaraf etmek lâzım
geliyordu.

Sadrazam bunu müdrikli. İşte bu
gün buraya gelişi de limanda, düş-
man tahtelbahiri tarafından torpil-
lenen gemilerin hesabını sormak,
buna karşı mes'ul nazır sıfatile Ce-
mal Paşayı tedbir, çare aramağa
sevketmekten ziyade (Ocak) ların
arasındaki ihtilâfı izale etmek, bu-
nu kökünden kesip atmak üzere lâ-
zımları yapmak maksadına da-
yanıyordu.

O halde Paşa, şimdi önüne açılan
bu söz fırsatından istifade edecek,
Cemal Paşayı dolambaçlı yollardan
yürüterek kendi maksadına uygun
bir hale getirecek, dili kadar sert
duran bu sakallı nazır balmumu
gibi yumuşattıktan sonra ona kendi
fikrini kabul ettirecekti.

(Devamı var)

İnsan kafası

(4 üncü sahifemizden devam)
kalkıp boynuna atılmadan karku-
yorsun. Ben deli değilim. Siz hep-
niz delisiniz. Siz benden değil ben
sizlerden korkmuyum. Haydi çekil
delikanlı bırak beni sükkunumun
ummanına terket. Dalgalarımla
hemhal olayım. Yosunlu hatırala-
rımın sahillerinde güzel renkli ha-
lıklar avlayım. Çek arabamı dedi.

Kalktim ve kendi kendime dü-
şündüm. Ben bu adamı niçin gün-
lerce aramış, bulabilmek için ta bu-
ralara kadar gelmişim? Neden?
Beynimin içinde kıvrılın bu ist-
tifama cevap bulamadım.
Oktav Föyve der ki «İnsan iste-
diği zaman kendini yok edebilir.
Fakat aslan bunu yapamaz.» Bu ka-
rışık ihtiyarın söylediklerini şöyle
bir düşündüm de ona akıllı diye-
medim. Fakat deli de değildi.

FİLE

3 İstanbul

(4 üncü sahifeden devam)

tanbulun bir cephesi...
İkisi ortasında, orta halli babaya
ni İstanbulda orta çağa bir örnek-
tir.

Bu üç çağı telif edip yeni bir İ-
stanbul yaratabilmek için, bize öyle
gelir ki, kazmayı, küreği paranın
değil, biraz da zevkin ve fikrin em-
rine vermek lâzımdır. Aksinin en
bariz modeli Talimbane meydanı-
dır.

İstanbulda üç tip İstanbullu
temsil eden bu üç çağ ortasında, üç
tip kıyafetini, ki çok garip oldu-
nu hepimiz itiraf ediyoruz. Biraz
bu değişme temposuna uydurmah-
dır. Şehir kaldırımlarında gördüğü-
müz üç çağın üç tip kılıklı ve ser-
puşlu insanı, maddi imkânsızlık-
ların değil, zevksizliklerin ve derbe-
derliklerin bir neticesidir.

Belki üç İstanbul başlığımla ya-
zımın Mithat Cemal'in (Üç İstan-
bul) isimli romanından bahsedeci-
ğimi sananlar olmuştur.

Bu romanın bahsetmediğim
iddia olunamaz. Çünkü İstanbulun
imarı bahsinin ve İstanbul mevzuu
çoktan (Güzel Prenses) romanın
çiltlerini aşmış bulunmaktadır. Biz
se sadece bugün, yarı ciddi, yarı şa-
ka bu romana bir paragraf ilâve et-
mek bazı kusurlarla, güzelliği te-
barüz ettirmek, ve bu arada içimiz-
de kalmış diye, herkesin beyanı
mütalea eylediği bir sırada, açıza-
ne fikrimizi söylemek istedik.

Bunu hulasalandırmak icap eder
se diyebiliriz ki:
İstanbul imardan evvel çirkin-
leri kaldırmak lazımdır. Öyle çir-
kinler var ki, - saydık - plan ve pa-
ra beklemeye lüzumu ve müsaadesi
yoktur.
Evvelâ üç çağı idrak etmekte de-
vam eden İstanbullu asrı hazırın or-
ta halli bir şehri haline getirelim.
Bilâhare modernleşirmeyi düşün-
elim.

Nusret Safa COŞKUN

MİMARLARI DAVET

Türk Mimarlar Cemiyeti İstanbul
şubesi Başkanlığından:
Şubemiz yıllık kongresi kat'i o-
larak 24/5/938 salı günü saat 17.30
da, Alayköşkünde toplanacağından
âzanın teşrifleri rica olunur.

(5 inci sahifemizden devam)
nız, rica ederim size, bana çok iş-
kence etmeyiniz...

Diye valvamağa başladı.
«Cellâd başı, usul hılâfına olarak
mahkûma cevap verdi:

— Sükûnetle yürü... İşkence et-
miyeceğime söz veriyorum...
«Bunun üzerine mahkûmun (tu-
valeti) ni yapmaya başladı. Tuva-
let, bir sözdür. Gömleği yırtılır, el-
leri kelepçeye, ayakları zincire vu-
rulur.

«Ben sağ koluna girdim, arkada-
şım da soluna... Cellâd başıyı takiben
hapishanenin avlusuna çıktık. İdam
sehpası orta yerde idi. Daireğin ö-
nündeki sandalyeye oturtuk. Cel-
lâd başı, ayakta duruyordu. Arkada-
şımın beraber halkayı başına geçir-
dik.

«Cellâd başı, derhal manivelayı
çevirmeye başladı. Mahkûmun vü-
cudü sarsılıyordu. Bir, iki... Sarsın-
tı kesildi. İdam hükmü yerine gel-
mişti.

«Arkadaşım, garrotu mahkûmun
boynundan çıkardı. Doktor geldi,
muayene etti, öldüğünü söyledi. Ve
be... cellâd başıyı bir köşeye çektim.
Bu işi yapamıyacağımı söyledim,
istifamı verdim.

«Fakat, bu istifayı ertesi gün geri
aldım. Cellâd başı, mahkûmun azab
çekmediğine beni temin etmişti.
Doğru düşünelim, ancak birkaç sa-
nıye süren bu acının ne ehemmiyeti
olur?»

İNADCI, SERKEŞ BİR MAHKÛM
Gasset, gömleğinin kolunu sıvıdı,
sol kolunda, bileğinin biraz yukarı-
sındaki bir yara izini gösterdi:

— Ölüm mahkûmu Juan Lopez
ısrırdı...

Dedi ve anlattı:
— Juan Lopez, meşhur bir dolan-
dırıcı idi. Yüzlerce sabıkası vardı.

Korkak, alçak adamın biridi. Şe-
riki, Blanguez'in sırtının ortasına
habersizce bıçağını sapladıktan son-
ra ağır bir desti ile kafasına vura-
rak beynini parçalamıştı.

«İriyari bir adamdı. İki metreye
yakın boyu vardı. Kiliseye konul-
ması, papasın nasihatleri kendisini
teskin edemediği. Sabaha kadar
papasa sövüp saymıştı. Sonra sıra
bize geldi. Bizi görünce deli gibi
oldu:

— İşte, aylıklı katiller!..
Diye bağırmağa başladı. Ağzına
geleni söylüyordu:

— Ben, intikam almak için öldür-
düm! Fakat siz, siz... Birkaç para
kazanmak, karnınızı doyurmak i-
çin öldürüyorsunuz. Alçaklar!..
Altı kuvvetli cellâd muavini, ka-
tili zaptedemiyorlardı. Cellâd başı
bağırdı:

— Çabuk olunuz!..
Ben, ayaklarına zincirleri geçir-
meğe çalışıyordum. Katil, birden-
bire eğildi, var kuvvetile kolunu
ısrırdı.

«Ben can acisile bağırıyordum.
Birtürlü bırakmıyordum. Nihayet
kafasına şiddetli bir tokmak indir-
diler, öyle kurtuldu. Derhal has-
tahaneye gittim, pansuman yaptır-
lar, tetanos aşısı yaptılar.

Katil, birtürlü siyaset meydanı-
na gitmek istemiyordu. Sürükleyip
götürmek için dört adam daha lâzım
geldi. Nihayet, bin müşkülâtla bo-
yun ölüm halkası geçirildi...»

BİR GÜNDE DÖRT İDAM

— Boğma makinesi bir günde dört
canıyı boğdu, öldürdü. Bunlar bir
haydut çetesine mensub idiler. Zen-
gin bir sarrafın köşküne girmişler,
ev halkına uzun müddet işkence
yaptıktan sonra paraların yerini
öğrenmişler, bunları aldıktan sonra
da sarrafı, karısını ve sekiz yaşında
bir kızını öldürmüşlerdi. Bıraktık-
ları parmak izleri sayesinde yakayı
ele verdiler. Ve cürümlerini itiraf
ettiler. Mahkemede:

— Biz, siyasi bir teşkilâta men-
subuz. Bu teşkilâta para yetiştirmek
için caldık, öldürdük. Bizi idama
mahkûm edecekseniz, siyasi mü-
rimler gibi kurşuna diziniz... Adi
caniler gibi Garrat - ölüm halkası
ile öldürmeyiniz...

Diyorlardı. Âzalardan biri cevap
verdi:

— Eğer kızcağızı öldürmemiş ol-
saydınız belki bu arzunuğu yerine
getirdik. Fakat, sefiller... Hiç bir
taksiratı olmayan bir yavruya da a-
cımamız, onu da öldürdünüz. Ce-
zanızı çekeceksiniz...

Dördü de, bir günde ve bir saat-
te can verdiler. Bunların elebaşıl-
arını boğmak için, manivelayı beş
defa döndürmek mecburiyetinde
kaldım. Hâlâ gözlerimin önündedir.

Bu çok kuvvetli bir haydut idi. Sır-
tında beyaz gömlek, fütürsüze yü-
rüdü. Kalın ve iri bir boynu vardı.
halkayı müşkülâtla geçirebildik...
İDAM MAHKÛMU BİR KADIN

— Bu kadın, iki kocasını ve üvey
oğlunu öldürmüştü. İlk kocası, ga-
rib bir şekilde ölmüştü. Kuyuya
düşmüştü. Fakat, arasıra çok içtiği,
sarhoş olduğu herkesin malûmu bu-
lunduğundan sarhoşlukla düştüğü-
ne hükmedildi. Kimse, karısında
şüphelenmemişti.

Dul kadın, kocasından kalan para-
ile iki sene zevk ve safa sürdü. E-
sasen hafifmeşreb, oynak bir kadın-
dı. Günün birinde zengin bir tüc-

carla evlendiği haber alındı. Bu iz-
divaç on sekiz ay sürdü. Sonra bir
gece kadın, doktora telefon etti:
«Çabuk, çabuk geliniz. Kocam ve
üvey oğlum zehirlendiler, ölüyor-
lar...»

Doktor gelince ikisini de ölü bul-
muştu. Ölümeleri şüpheli görüldü.
Definlerine ruhsat verilmedi. Otop-
si yapıldı. Ailesi işe müdahale etti.
Nihayet kadın, cürmünü itiraf etti:
— Ben zehirledim!..
Dedi. Ağlamaya başladı. Hareketi-
ne nadim olmuştu. Fakat çok geç-
«Hapishanede, umumi koğuştaki
yatıyor, diğer mahpuslarla beraber
yemek yiyordu. Hususi bir hücrede
bulunmak istememişti. Bir akşam,
müdür kendisini çağırdı:

— Bu akşam umumi koğuşa çık-
madan evvel geliniz, beni görünüz.
Bu geceyi kilisede geçireceksiniz.
Metanet gösteriniz...
Dedi. Kadın şaşkınlı. Son dakikaya
kadar idam hükmünün hapis ceza-
sına tahvil olunacağı ümidinde bu-
lunuyordu. Bağırmağa başladı:
— Beni ölümden kurtarın. Çok,
pek çok param var. Bunların hepsi-
ni size vereyim. Kurtarın beni!..
— Bunun imkânı olmadığını bil-
irsiniz. Sonra, sizde o kadar çok
para ne gezer...
— Canı kadın tekrarlardı:

— Çok, çok param var, diyorum
size... Sonra bir yerde gizli param
da var. Bunun benden başka kimse-
nin almasına imkân yoktur. Affet-
tiriniz beni, hepsini size vereyim.
Ölmeğe istemiyorum...»

«Seher vakti, kadını almak için
hapishaneye geldikimiz zaman mah-
kûmu bir noter huzurunda, bütün
servetini hayır müesseselerine terk-
ettiğine dair bir kâğıt imzalarken
bulduk.

«Sehpaya titremeden çıktı. Hal-
kayı bizzat boynuna geçirdi ve ses
kalkmadan öldü...»

Harri Grey

Şişirme tahtelbahir hikâyesi ve..

(5 inci sahifeden devam)
tün bunları İngilteredeki teşkilâtın
başlı olan Amiral Hal'e telgrafla bil-
dirdim. Bu şişirme tahtelbahir hi-
kâyesi nazardikkati az celbetmişti.

Kadın bana, Almanların altı İngiliz
tahtelbahirinden haberi olduğunu
söylediği zaman ben, İngiliz tahtel-
bahirlerinin altı değil, on üç oldu-
ğunu söylemekle işi şişirmiştım.

Yazdığı malûmat üzerine Ami-
ral Hal'den cevap aldım. Bana ver-
diği cevabda şöyle diyordu: Şişir-
me tahtelbahir hikâyesi Danimarka
sularında bulunan Alman donan-
ması amiralının kulağına varmış
tır. Bunun için de kırk sekiz saat
kâfi gelmiştir.

Demek ki kadın, benden duydu-
ğunu hiç vakit geçirmeden bildire-
ceklerine bildirmişti. Bundan sonra
öğrendi ki Alman Amiralı şimdi-
ye kadar altı İngiliz tahtelbahirinin
Alman donanmasını takib ettiğini,
fakat bunların altı tane olmayıp on
üç olduğunu yeni öğrendiğini söy-
lemişti. Onun için Amiral, bulun-
duğu gemiyi emin bir yerde tuta-
rak donanmayı dışarı çıkarmıyor.

du. Alman Amiralı İngiliz tahtel-
bahirlerine dair hakikati öğrenme-
dikçe donanmayı hareket ettirme-
meyi muvafık görüyordu.

Fakat acaba o genç kadın ne ol-
du? Ondan sonra gidip kendisi-
le daha çok defalar görüştüm. Fakat
her halde benim ziyaretlerimden
hiç te memnun görünmüyordu. Ba-
na karşı bakışları çok fena idi. E-
ğer bir insanın bakışı diğer bir in-
sanı öldürmek kabil olsağır her
halde bu kadının nazarları beni öl-
dürmeğe yeterdi. Çünkü bana öyle
düşmanca bakıyordu.

İşte Amerikada İngiliz ve Alman
casuslarının karşılıklı mücadelesini
gösteren bu maceranın hikâyesi de
burada bitmiş oluyor.

Bundan anlaşıyor ki İngiliz taht-
elbahirlerinin on üç olmadığını
Almanlar çok geçmeden öğrenmiş-
ler ve yanlış haber aldığı için o ce-
sus kadın da mensub olduğu teşkil-
lât tarafından ihtarla uğramıştı. O-
nun için İngiliz casus teşkilâtının
reisine karşı öyle düşmanca bakıp
bakıp duruyormuş..»

X13
arkadaşları

Almanya, İngiltere, Fransa ve Rusya hizmetinde bu-
lunan dört casusun, asri casusluk hakkındaki ifşaatı
YAZAN : PİYER PİKAR ÇEVİREN : F. S. İSTANBUL

SOVYETLER CASUSU

— Fransa, her sene 80 milyonluk
haraj levazımını elden çıkarmak
için Romanyaya, Polonyaya sat-
maya çalışır. Kendisi için yenilerini
mükâlat epey uzuna sürmüştü.
Bu mükâlat muhterem dostundan, Bük-
arestine kimseyi söylememesini rica
edti. Kendisinden ve millî banka
denetiminden başka kimseyi kabul
etmediğini söyledi. Ertesi günü
kendi akşam yemeğine davet etti,
Dedi. Marenka, yüzbaşı ile bera-

MARENKANIN
MUVAFFAKİYETİ

Ben, Manelesko ile siyasiyattan
bahsederken sevgili Marenkam da
boş durmadı.

Yüzbaşı, çiçek demetini verdikten
sonra otomobiline dönerken Maren-
ka ile karşılaştı.

Marenka, şehre gidip öteberi ala-
caktı. Kendisinin bazı malûmat istedi.

Yüzbaşı büyük bir nezaketle:
— Buyurunuz, otomobil ile gide-
lim, alalım...

Dedi. Marenka, yüzbaşı ile bera-

ber resmi otomobil ile sür'atle gitti.
Artık düşününüz. Yüzbaşı genç,
Marenka güzel. Barutla atış yan-
yana... Hemen aralarında samimiyet
başladı. Az sonra şık bir kahvenin
masasında karşı karşıya oturmuş,
hasbihal ediyorlardı.

Marenka en pahalı içkileri ismar-
lıyordu. Yüzbaşı, biraz sıkılır gibi
olmuştu. Marenka çantasını açtı, on
İngiliz liralık bir banknot aldı:
— Bu akşam canım çok eğlenmek
istiyor... diyerek yavaşça Yüzbaşı-
nın eline sıkıştırmak istedi. Yüzba-
şı ilk evvel almak istemedi, fakat,
güzel kadının ısrarı üzerine kabul
etti. Akşam, bir lokantada buluş-
mak kararını verdiler.

Saat yedi buçukta bir otomobil
geldi, beni aldı. Maneleskonun evi-
ne götürdü.

Yemektan sonra, Manelesko mü-
himmat meselesini açtı ve bana,
Fransız tekliflerine aid bir dosya
gösterdi:
— Babamı son derece alâkadar e-
decek bir şey. Fiatları bilmiş olsa

Vickers'in tekliflerini ona göre ha-
zırlardı.

Dedim. Manelesko, hiç şüphelen-
meden dosyanın kopyelerini bana
verdi. Teşekkür ettim. Ve Fransa-
nın şimdiye kadar mühimmat gön-
derip göndermediğini sordum.

1926 da tayyare ve top gön-
diklerini, 1929 da yeniden bir mik-
dar tayyare sipariş aldıklarını söy-
ledi.

BESARABYA

Manolesko, Rusyanın, Besarabya-
nın zaptı için harp açmıyacağına
Fransanın kani olduğunu ilâve etti
ve:

— Romanya, ecnebi nüfuzu altına
girmek arzusunda da hiç değildir.
Dedi. Cevap verdim:

— Bütün İngilizlerin de arzusu
bu. Şunu söyleyebiliriz ki, İngil-
ze hükümeti, Fransanın, vaziyeti
vahimleştirmesine hiç bir suretle
müsaade etmeğe ve buna bütün
kuvvetile mâni olmağa çalışacaktır.

Suvar neş'e ile bitti. Kendisin-
den müsaade aldım. Saat on buçuk-
ta otele geldim.

Marenka saat on birde odama
geldi. Yüzü gülüyordu. Yüzbaşının
birçok şeyler öğrenmişti. Yemek
yerlerken, babamın Vickers şirketi
hissedarlarından olduğunu ve beni
Fransızların tayyare ve top satış
tekliflerini öğrenmek ve ona göre
fiatlarını hazırlamak için Ro-
manyaya gönderdiğini ağzından ka-
çırmıştı.

Yüzbaşı çok şeyler biliyordu. Ma-
renka bundan istifadeyi düşündü.
Çantasındaki 35 İngiliz lirasını ya-
vaşca çeketin cebine koydu.
Bu liralarla ismarlanan şampân-
yalar, arasıra teati olunan tatlı ve
sıcak buseler, genç yüzbaşısıyı çileden
çıkarmıştı. Marenkayı apartmanına
götürdü. Kopyelerini alıp iade et-
mek şartile birçok kıymetli vesika-
lar, mukavelenameler verdi. Ve o-
tele getirdi.

Bu vesikalardan, Romanya erka-
nharbiyesi ile Maliye Nezaretin-
e rasında mevcut olduğu söylenen
fikir ihtilâfı pek güzel anlaşılıyor-
du.
Öğreneceğimizi öğrenmiştik. Va-
zifemiz tamam olmuş demektir. Er-

tesi günü tayyare ile Viyanaya ha-
reket ettik.

Bir darbimesel vardır: «Eski dost
düşman olmaz!..» derler. Buna ben
de kanaat getirdim.

1926 da, Arpad Vays adlı bir Ma-
car casusu bazı işlerde kullanmış-
tı. Arpad, hiç bir teşkilâta bağlı
değildi. Kim fazla para verirse ona
hizmet ederdi. Ele geçirdiği vesika-
ları da en çok para verene satardı.
Para için babasına bile ihanet et-
mekten çekinmezdi.

Fransızların hesabına çalıştığı
ve az para aldığını öğrenince iki
misli fazlasını teklif ettim. Ve bir-
kaç gün içinde kendisinden çok mü-
him şeyler öğrendim.

Ayrılrken, birbirimize ihtiyacı-
mız olduğu zaman yemli gazetele-
rin birinde küçük bir ilân neşrede-
rek buluşmayı kararlaştırmıştık.

1929 da, Londra merkezi, mevzu-
bahs ilânın neşrini bana haber ver-
di. Derhal Parise gittim. Arpad ile
buluştum.

Bana, Fransızların yeni zirhlı o-

tomobillerinin nasıl yapıldığını gös-
teren planları satmayı teklif etti ve
3,000 frank istedi. Ben 5,000 frank
verdim. Akşama getireceğini söy-
ledi, ayrıldık.

Hakikaten sözünü tuttu, planları
getirdi. Bu otomobiller saatte 80 ki-
lometre katediyordu. Piyade hiz-
metinde kullanılmak için ehemmi-
yetli idi. İçerisinde 12 asker bulun-
uyordu. Otomatik bir topu, mitral-
yozu, tüfekleri vardı.

İNGİLİZLERİ VE BEYAZ RUS-

LARI NASIL ALDATTIK?

Arpadın ikinci teklifi biraz şü-
peli idi. İngilizlerden, beyaz Rus-
larla beraber bizim aleyhimize ca-
laşmak teklif edildiğini söylemişti.
Paristeki ajanımızın muvafakati-
ni aldıktan sonra bu teklifi kabul
etmesini ve bizim vereceğimiz di-
rektif dahilinde çalışmasını karar-
laştırdık.

Üç ay sonra, İngilizler için afrika-
na vardılar. Parayı kestiler. Arpad,
haklı sükküt olarak 75 İngiliz lirası
aldı, çekildi.

— BİTTİ —

90 ve 75 derece halis limon çiçekleri Hasan ve Nesrin Kolonya ve losyonlarında tenzilat

Açık Kolonya ve losyonları litresi 200 kuruş

1/4 Tırtıllı Hasan 110 - 1/2 210 - 1 litre 240 - 1/4 düz şişe Nesrin 50 - 1/3 90 - 1/2 110 - 1 litre 210 kuruşa. Hasan deposu ve şubelerile bilimum tuhafiyeye ve bakkaliye mağazalarında.

S. N. URALLI

15 25 İnce sigara
20 Kalın sigara
KURUŞ

"DAİMA TİRYAKİ İÇİYORUM.."

● Her Tiryaki bunu söylüyor. Acaba neden?

Çünkü:

● Tiryaki sigarası onların uzun zamandan beri bekledikleri sigaradır.

● Tiryakinin harmanı her zaman aynı olduğu gibi içimi ve nefaseti de hiç değişmez.

Her zaman

**AYNI HARMANI
AYNI İÇİMİ
AYNI NEFASETİ
TİRYAKİDE
BULABİLİRSİNİZ!**

Hekimler

Okuyucularımız bu sütunlarda mütehasıs hekimlerin hastalarını kabul saatlerini muntazaman bulurlar! İç hastalıkları

Doktor Hafız Cemal : — (Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat 2,5 den 18 e kadar İstanbulda Divanyolunda 104 numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, Cumartesi günleri sabah 9,5 den 12 ye kadar hakiki fikeraya mahsus muayenelerini yapar. Muayenehane ve eve telefon : 22393 — 21044.

Doktor Ali Rıza Sağlar : — (İç hastalıkları mütehasısı) Her gün Beşiktaşta tramvay caddesindeki muayenehanesinde saat 15 den sonra hastalarını kabul eder.

Doktor Arabyan : — (İç hastalıkları mütehasısı) Edirnekapıda Valiz Kamereeddin sokağındaki muayenehanesinde her gün hastalarını tedavi eder.

Doktor Kamereddin : — (İç hastalıkları mütehasısı) — Çağaloğlu'nda Halkı karşındaki muayenehanesinde Cumartesi ve Pazardan maada her gün saat 2 den sonra hastalarını kabul eder.

Röntgen

Doktor İrfan Kayra (Röntgen ve iç hastalıkları mütehasısı) — Her gün öğleden sonra saat 15 den 19 a kadar belediye Binbirdirek Nuri Conker sokak 8-10 numarada Arslaner apartmanında hastalarını kabul eder.

Sinir hastalıkları

Doktor Kemal Osman : — (Sinir hastalıkları mütehasısı) — Çağaloğlu'nda Kapalıfırında Mescit karşısında pazardan başka her gün saat 2 den sonra hastalarını kabul eder.

Göz hastalıkları

Doktor Şükrü Ertan : — (Göz hastalıkları mütehasısı) — Çağaloğlu'nda Nuruosmaniye caddesinde Osman Şevafettin apartmanında 5 numarada. Telefon : 22555

Ku'ak, Boğaz, Burun

Doktor Mehmed Ali Oyo — Kulak burun, boğaz mütehasısı doçent Fatih Tramvay durağı 75 numaralı muayenehanesinde hergün saat 16 dan sonra hastalarını kabul eder.

Güzel, sağlam
ve neş'eli

çünkü
RADYOLIN
kullanıyor

Dişlerdeki leke, pas ve küflekleri temizler. Ağızdaki mikrop-ları imha eder. Dişlerin çürümesine mani olur.

Sabah, öğle ve akşam
her yemekten sonra
dişlerinizi muntazaman fırçalayınız.

Cüdiye, Zühreviye

Doktor Feyzi Ahmed : — Deniz hastahanesi cild ve emrazı zühreviye mütehasısı, muayenehanesi Ankara caddesi Çağaloğlu yokuşu. Pazardan başka her gün 15 den sonra hastalarını kabul eder. Telefon: 23899

Diş

Diş doktoru Übeyt Ölçer : — Edirnekapı Karagümrük tramvay durağı No. 95 her gün hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri saat 14 den 15 e kadar da Yalovadaki muayenehanesinde bulunur.

Operatör

Dr. CAFER TAYYAR KANKAT Operatör — Umumi cerrahi, sinir ve dimağ cerrahisi mütehasısı ve (Kadın doğum mütehasısı) Adres: Beyoğlu Parmakkapı, Rumeli han No. 1. Muayenehane Telefon: 44086

HAŞARAT sıhhatinizi tehdid ediyor

Umumi deposu : J. Krespin, İstanbul, Galata, Veyvada Han 1

TÜCCAR ve MUHASİB

Saat 17 den 13 ve 19-21 e kadar haftada 2 ders yaparak, tüccarlık öğrenmek ve muhasebeci şahadetnamesi alarak bankaların ve ticarethanelerde çalışmak için, Alemdar caddesinde No. 23 ALİ RİKAN LİSAN VE TİCARET DERSHANE'SİNE başvurup bir program alınır. Hususi ders de verilir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Muhammed bedeli 4500 lira olan 20000 desimetre muraabisi renkli döşemelik keçi derisi ile 70000 desimetre muraabisi yeşil renkli döşemelik keçi derisi 7/6/1938 salı günü saat 15 de Haydarpaşa binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satılacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 3374 liralık muvakkat teminat ve teminatın tayin ettiği vesaiki ve tekliflerini muhtevî kapalı zarflarını aynı saat on dörde kadar komisyona teslim etmeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (2961)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden

Eksiltme şekli	mal-hali	Keşif bedeli	Muvakkat teminatı	Şartnamenin bedeli	Zarfların verileceği saat
Açık eksiltme	Göle	9674.75	725.61	—49	
"	Tortum	9542.09	715.66	—47	
"	Hasankale	9272.54	695.44	—47	
Kapalı zarf	Arpaçayı	10376.60	778.25	—52	13.30
"	Ağrı	10129.38	759.71	—51	14
"	Ardahan	11154.12	836.56	—56	14.30
"	İğdir	10653.09	798.99	—54	15
"	Doğubayazıt	10653.09	798.99	—54	15.15
"	Çıldır	10376.66	778.25	—52	15.30

I— Yukarıda isimleri yazılı mahallerde şartname ve projelerle cibince yaptırılacak idare binalarının inşaatı hizmetlerinde gösterilen üzere ayrı ayrı açık eksiltme ve kapalı zarf usullerile eksiltme yapılacaktır.

II— Keşif bedelleriyle muvakkat teminatları hizmetlerinde gösterilmiştir.

III— Eksiltme 3/VI/938 tarihine rashyan Cuma günü hizmetlerinde gösterilen saatlerde Kabataşda Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Komisyonunda yapılacaktır.

IV— Şartname ve projeler yukarıda yazılı bedellerle İnhisarlar U. Müdürlüğüne teslim edilmelidir.

V— Açık eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin kanunî vesaiki ile % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte komisyona gelmeleri, kapalı zarf eksiltmesine iştirak etmek isteyenlerin: Mühürlü teklif mektubunu ve kanunî vesaiki ile % 7,5 güvenme parasını veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflarını, şartnamede yazılı olduğu veçhile eksiltme saatlerinden birer saat evvelinde, komisyona teslim etmeleri lazımdır. Posta ile gönderilecek mektupların da bu saatlerde komisyona teslim edilmesi lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmeyecektir. (2938)

Zührevi ve cild hastalıkları

Dr. Hayri Omer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacami karşısında No. 133 Telefon: 43595.

Sahip ve neşriyatı idare eden

Baş muharriri

ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF MATBAASI

**SERVON
ADEMİ İKTİDAR**
ve BELGEVŞEKLİĞİNE en
tesirli bir ilaçtır

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

**Türkiye
Cumhuriyeti
Ziraat
Bankası**

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 1992 lira 44 kuruş olan Üsküdar süt ve mektep çocukları dispenslerinde depo inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi İvazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. 11 kanunda yazılı vesikadan başka Nafia Müdürlüğünden alacakları fen eldiyet vesikasıyla 149 lira 43 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 24/5/938 Salı günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdır. (I.) (2655)

Belediye nakil vasıtalarının karoseleri için lüzumu olan 53 kalem malzeme açık eksiltmeye konulmuştur. Listesile şartnamesi İvazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. 11 kanunda yazılı vesika ve 39 lira 96 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 25/5/938 Çarşamba günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdır. (B.) (2690)

Belediye matbaasına lüzumu olan tab makinası kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Buna 6500 lira bedel tahmin edilmiştir. Eksiltme 25/5/938 Çarşamba günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. İstekliler 2490 No. 11 kanunda yazılı vesika ve 487 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 de kadar Daimi Encümene vermelidirler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (2689) (B)

İş bulmak için Zonguldak'a gidecek olan vatandaşların orada sefil bir vaziyete düşmemeleri için yanlarında en az 15 günlük işçileri ve icabında memleketerine dönebilmelerine yetebilecek kadar para bulundurmaları aksi takdirde orada hükümetten, belediyeden ve sair makamlardan yardım istememeleri ilân olunur. (B.) (2992)

POKER-PLAY
en meşhur tras biçiminde markasıdır